



## Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts [vpvb@vpvb.gov.lv](mailto:vpvb@vpvb.gov.lv), [www.vpvb.gov.lv](http://www.vpvb.gov.lv)

Rīgā

### Atzinums Nr.4

**par AS „Putnu fabrika Ķekava” mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksa pārbūves un ražošanas apjoma palielināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu**

Derīgs līdz 2019.gada 26.aprīlim.

#### Paredzētās darbības ierosinātājs:

AS „Putnu fabrika Ķekava” (reģistrācijas numurs 50003007411), adrese: Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV – 2123, elektroniskā pasta adrese: [info@pfkekava.lv](mailto:info@pfkekava.lv) (turpmāk Ierosinātāja).

#### Ziņojuma izstrādātājs:

SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, reģistrācijas Nr.40003374818, adrese: Skolas iela 10 – 8, Rīga, LV–1010, tālr. 67242411 (turpmāk arī Izstrādātāja).

#### Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs):

- 2015.gada 29.decembrī iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums AS „Putnu fabrika Ķekava” mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksa pārbūve un ražošanas apjoma palielināšana.
- 2016.gada 17.martā iesniegti papildinājumi ziņojumam.
- 2016.gada 5.aprīlī iesniegti papildinājumi ziņojumam.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20.panta desmito daļu.

#### 1. Paredzētās darbības nosaukums:

Mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksa „Putnu fabrika „Ķekava”” pārbūve un ražošanas apjomu palielināšana (turpmāk Paredzētā darbība).

## 2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Ķekavas novads, nekustamie īpašumi „Stiebrī” (kad.Nr.8070 008 1021), „Broileri” (kad. Nr.8070 008 0834), „Caunes” (kad. Nr. 8070 008 0381), „Vistiņas” (kad. Nr.8070 008 1025, 8070 008 1034, 8070 008 1212), „Putnu fabrika Ķekava” (kad.Nr. 8070 008 1024, 8070 008 1023, 8070 008 1194, 8070 008 1288, 8070 008 1195, 8070 008 1233, 8070 008 1232), „Mežvistas” (kad. Nr 8070 008 1399), „Krieviņi” (kad.Nr.8070 008 0031), „Virzas” (kad.Nr.8070 008 0478), „Gintas” (kad.Nr.8070 008 3089 un 8070 008 0395), „Pļavnieki” (kad.Nr.8070 008 0979), „Jaundruvas” (kad.Nr. 8070 008 0479), „Mašēni” (kad.Nr.8070 008 0995) un „Fortius” (kad.Nr. 8070 008 2692) (turpmāk Darbības vieta).

## 3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

### 3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību:

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējums Paredzētajai darbībai tika piemērots ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma rezultātā 2014.gada 3.novembrī ar Biroja lēmumu Nr.493 „*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” (turpmāk Biroja Lēmums Nr.493) un pēc Ierosinātās iesniegtās papildus informācijas 2015.gada 23.februārī ar Biroja lēmumu Nr.45 „*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” (turpmāk Biroja Lēmums Nr.45).
- 3.1.2. 2014.gada 3.novembrī Birojs ar Lēmumu Nr.493 piemēroja ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra Ierosinātās paredzētajai darbībai – putnu novietņu rekonstrukcijai mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksā „Putnu fabrika „Ķekava”” (turpmāk arī Komplekss). Ierosinātās paredzētajai darbībai, par kuru izdots Biroja Lēmums Nr.493, ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā sabiedriskā apspriešana nebija uzsākta, kā arī netika pieprasīta un izdota ietekmes uz vidi novērtējuma programma.
- 3.1.3. Ierosinātāja 2015.gada 11.februārī ar iesniegumu Nr.2-5/49 „*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru AS „Putnu fabrika Ķekava” ierosinātajai darbībai*” vērsās Birojā, informējot par papildus paredzētajām darbībām Kompleksa ražošanas apjomu palielināšanai un lūdzot izvērtēt nepieciešamību piemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru visai Kompleksa pārbūvei. Izvērtējis 2015.gada 11.februāra Iesniegumā ietverto informāciju, Birojs secināja, ka plānotie papildus Kompleksa pārbūves darbi (esošās kautuves ēkas pārbūve un jaunu iekārtu līniju uzstādīšana ar mērķi palielināt kautuves jaudas un nodrošināt ne tikai uzņēmumā izaudzēto, bet arī no citiem uzņēmumiem atvesto putnu kaušanu, jauna kautuves procesā radušos blakusproduktu (zarnu, spalvu, galvu, asiņu u.c.) savākšanas un šķirošanas punkta būvniecība, taras mazgātavas būvniecība vecajā kautuves ēkā (PPN-3 ēkā), putnu mītņu pārbūvju pabeigšana un mājputnu skaita palielināšana novietnēs, jaunu iekārtu izvietošana ūdens sagatavošanas (mīkstināšanas un atdzelžošanas) stacijā, pārstrādes nodaļas pārbūve un tehnoloģisko iekārtu modernizēšana un pārvietošana, jaunu iekārtu (inkubācijas un šķilšanās skapju) izvietošana esošajās inkubatora telpās, esošo tauku uztvērēju demontāža un jauna uztvērēja būvniecība citā vietā) ir vērsti uz ražošanas apjomu palielināšanu esošā Novērtējuma likuma 1.pielikuma objektā un pēc sava mērķa un būtības ir saistīti ar Kompleksa attīstības ieceri, par kuru jau izdots Biroja Lēmums Nr.493. Ar Biroja Lēmumu Nr.493 atzīts, ka ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra Kompleksa attīstībai un putnu vietu skaita faktiskai palielināšanai ir nepieciešama, jo tā saistīta ar būtisku ietekmi uz vidi, savukārt jaunas papildus izmaiņas, kas ietver Kompleksa pārbūvi un vērstas uz ražošanas apjomu palielināšanu vai ir ar to saistītas, radīs papildus ietekmes, kuras ir tiešā veidā saistāmas ar ietekmēm, kuras radīs Kompleksa attīstības iecere, kurai jau ir piemērots ietekmes uz vidi novērtējums ar Lēmumu Nr.493. Līdz ar to Birojs ar Lēmumu Nr.45 noteica, ka ietekmes uz vidi

novērtējums Ierosinātās paredzētajai darbībai, par kuru izdots Biroja Lēmums Nr.493 un Lēmums Nr.45, veicams vienā procedūrā kā vienai paredzētajai darbībai.

- 3.1.4. Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam Birojs izdeva 2015.gada 4.jūnijā (derīguma termiņš – 2020.gada 4.jūnijs).
- 3.1.5. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde (turpmāk Pārvalde) AS „Putnu fabrika Ķekava” 2011.gada 11.novembrī ir izsniegusi A kategorijas piesārņojošās darbības atļauju Nr. RI 11IA0009 (turpmāk arī Atļauja). Atļaujā Nr.RI11IA0009 būs nepieciešams papildus veikt grozījumus pēc šīs ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras pabeigšanas.

### 3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Ziņojumā ir sniegts vērtējums par Darbības vietas esošo vides stāvokli un apstākļiem, kas raksturo galvenos vides aspektus.
- 3.2.2. Paredzētā Darbība plānota uzņēmuma AS „Putnu fabrika Ķekava” darbības teritorijā. Uzņēmums AS „Putnu fabrika Ķekava” atrodas Ķekavas pagastā Ķekavas novadā. Daļa uzņēmuma teritorijas atrodas Ķekavas ciema teritorijā. Kopumā uzņēmums AS “Putnu fabrika Ķekava” darbojas vairākos gan sev piederošajos, gan nomātajos zemes īpašumos (gan privātīpašnieku, gan pašvaldības):
  - 3.2.2.1. AS “Putnu fabrika Ķekava” piederošās teritorijas – „Stiebrī” (kad. apzīmējums 8070 008 1021), „Broileri” (kad. apzīmējums 8070 0081 834), „Caunes” (kad. apzīmējums 8070 008 0381), „Vistiņas” (kad. apzīmējumi 8070 008 1025, 8070 008 1034 un 8070 008 1212), „Putnu fabrika Ķekava” (kad. apzīmējumi 8070 008 1024, 8070 008 1023, 8070 008 1194, 8070 008 1288, 8070 008 1195, 8070 008 1233 un 8070 008 1232), „Mežvistas” (kad. apzīmējums 8070 008 1399);
  - 3.2.2.2. nomas teritorijas - „Krieviņi” (kad. apzīmējums 8070 008 0031), „Virzas” (kad. apzīmējums 8070 008 0478), „Gintas” (kad. apzīmējumi 8070 008 3089 un 8070 008 0395), „Plavnieki” (kad. apzīmējums 8070 008 0979), „Jaundruvas” (kad. apzīmējums 8070 008 0479), „Mašēni” (kad. apzīmējums 8070 008 0995), „Fortius” (kad. apzīmējums 8070 008 2692).
- 3.2.3. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, Paredzētās darbības īstenošanai nav plānots izmantot jaunas, iepriekš neizmantotas teritorijas.
- 3.2.4. Saskaņā ar Ķekavas pagasta teritorijas plānojumu 2009. – 2021. gadam uzņēmuma AS „Putnu fabrika Ķekava” izmantotā teritorija atrodas *Jauktas ražošanas un darījumu apbūves teritorijā* (JRD), Tehniskās apbūves teritorijās (T), Satiksmes infrastruktūras objektu teritorijās. Saskaņā ar Ziņojumam pievienoto 2015.gada 26.marta Ķekavas novada domes sēdes protokola Nr.6 izrakstu Ierosinātās darbība atbilst teritorijas plānojumā noteiktajai plānotajai (atļautajai) izmantošanai. Paredzētā darbība tiek paredzēta *Jauktas ražošanas un darījumu apbūves teritorijā* (JRD), esošās ražotnes teritorijā, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir ražošanas, komunālie, noliktavu un transporta uzņēmumi, kā arī dažāda rakstura darījumu iestādes, mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekti. Atļautā izmantošana cita starpā kā galveno izmantošanu paredz specializētus lopkopības (t.sk., putnkopības, zvērkopības, u.c.) kompleksus, atklātas uzglabāšanas vietas, noliktavas u.c. Kā palīgizmantošana ir atļauta piebraucamo ceļu, gājēju ceļu, laukumu, stāvvietu izbūve, palīgēku izvietošana u.c.
- 3.2.5. AS „Putnu fabrika Ķekava” piederošā teritorija robežojas ar 69 privātīpašnieku īpašumiem, 2 valsts īpašumiem, 12 pašvaldības īpašumiem un 1 jaukta statusa kopīpašumu. AS „Putnu fabrika Ķekava” piederošā teritorija robežojas gan ar mežsaimniecības teritorijām, gan jauktas ražošanas un darījumu apbūves, gan

lauksaimniecības teritorijām. Austrumu un dienvidu virzienā no Ierosinātās teritorijas atrodas dzīvojamās mājas un dārziņi. Ziņojumā novērtēts, ka tuvāk par 500 m no pārbūvējamajām putnu novietnēm atrodas sešas dzīvojamās mājas: „Kalndruvas” ~170 m attālumā, „Naudaskalni” ~285 m attālumā, „Vidiņi – I” ~340 m attālumā, „Dvīņi” ~370 m attālumā, „Andri” ~390 m attālumā, „Lejas” ~410 m attālumā.

- 3.2.6. Darbības vietas atrodas aptuveni 1 km attālumā no Ķekavas ciemata vidēji blīvas apbūves teritorijas (ar mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijām, jauktas sabiedriskās un darījuma apbūves teritorijām un jauktas dzīvojamās un darījumu apbūves teritorijām), kurā cita starpā atrodas novada dome, vairākas skolas, bērnudārzs, sporta laukumi. Aptuveni 350 m attālumā no uzņēmuma robežas atrodas Ķekavas novada pašvaldības sporta aģentūra (sporta nams un sporta laukums). Sporta aģentūras teritorija robežojas ar Ierosinātās nomāto īpašumu „Jaundruvas”, kur atrodas uzņēmuma ūdensapgādes sistēmas ūdenstornis.
- 3.2.7. Uzņēmums atrodas aptuveni 1,5 km attālumā no A7 autoceļa „Rīga—Bauska” un 1,2 km attālumā no A5 autoceļa „Rīgas apvedceļš (Salaspils—Babīte)”. Uzņēmuma teritoriju ar abiem autoceļiem savieno pašvaldības ceļš, pa kuru tiek plānoti galvenie transportēšanas maršruti. Uzņēmumam pieder autoceļš virzienā uz jaunputnu un pieaugušo putnu nodaļu, pa kuru galvenokārt tiek transportēti inkubētie putni un putnu mēsli. Uzņēmuma darbības nodrošināšanai uzņēmuma teritorijā ir izveidots iekšējo ceļu tīkls, kas nodrošina piekļūšanu katrai putnu mītnei vismaz no divām pusēm. Visi uzņēmumā esošie ceļi ir klāti ar asfaltbetona segumu.
- 3.2.8. AS „Putnu fabrika Ķekava” dibināts jau 1967. gadā kā valsts uzņēmums. 1995. gadā uzņēmums reģistrēts kā akciju sabiedrība „Putnu fabrika Ķekava”. Sabiedrība ir pilna cikla ražošanas uzņēmums putnu gaļas audzēšanā un vistas gaļas produktu ražošanā. Uzņēmuma galvenie darbības virzieni ir cāļu audzēšana, putnu pārstrāde, putnu gaļas un izstrādājumu ražošana, siltumenerģijas ražošana un ūdens ieguve. Mājputnu audzēšanas un putnu gaļas pārstrādes, kā arī ar tām saistītās darbības, tiek veikta sekojošās darbības zonās:
- 3.2.8.1. jaunputnu nodaļa,
  - 3.2.8.2. pieaugušo putnu nodaļa,
  - 3.2.8.3. inkubators,
  - 3.2.8.4. centrālā teritorija,
  - 3.2.8.5. putnu mēslu krātuve,
  - 3.2.8.6. ūdenstornja teritorija.
- 3.2.9. Kopumā teritorijā izvietotas 94 putnu mītnes (šobrīd tiek izmantotas 87 mītnes), proti, 10 mītnes jaunputnu nodaļā, 20 mītnes pieaugušo putnu nodaļā, savukārt centrālajā teritorijā - broileru nodaļā kopumā ir 64 mītnes, no kurām šobrīd tiek izmantotas 57 mītnes. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto pašlaik mājputnu audzēšanu kopumā atļauts veikt 88 putnu mītnēs. Putnu mītņu un siltumapgādes sistēmas rekonstrukcijas rezultātā pašlaik uzņēmumā ir šādas putnu mītnes: broileru zonā - 34 rekonstruētas broileru mītnes (no tām 11 broileru mītņu pārbūve tiek veikta šobrīd), 20 nepārbūvētas mītnes un „jaunā broileru zona”, kur papildus iepriekš minētajām atrodas 4 rekonstruētas mītnes; pieaugušo putnu zonā - 9 rekonstruētas un 11 nepārbūvētas dējējvistu mītnes; jaunputnu zonā - 10 rekonstruētas jaunputnu mītnes. Katrā no jaunputnu un pieaugušo putnu nodaļā esošajām mājputnu mītnēm ir uzstādīts apkures katls, kas atrodas atsevišķā telpā, kā arī gan rekonstruētajās, gan nepārbūvētajās mītnēs ir uzstādītas jaunas barības un ūdens apgādes līnijas.

- 3.2.10. Centrālajā teritorijā atrodas administrācijas telpas, caurlaide, ražošanas kontroles laboratorija, inkubators, putnu pārstrādes nodaļas (PPN-1 un PPN-2), mehāniskās darbnīcas, noliktava, autoparks. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto autoparkā vienlaikus var atrasties aptuveni 50 automašīnas, bet traktoru angārā – aptuveni 16 traktori. Ūdensapgādes saimniecības kompleksā ietilpst: ūdenstornis, ūdens atdzelžošanas stacija, ūdens sūkņu stacija, divstāvu ķieģeļu ēka sūkņu stacijas personālam, divstāvu ķieģeļu transformatora ēka, divi pazemes ūdens rezervuāri, katrs ar tilpumu 200 m<sup>3</sup>. Papildus iepriekš minētajām uzņēmuma teritorijā izvietotas vēl arī šādas ēkas:
- 3.2.10.1. jaunputnu nodaļā – brigādes māja, skaidu noliktava,
  - 3.2.10.2. pieaugušo putnu nodaļā – caurlaides ēka, kantora ēka, darbnīca, skaidu noliktava,
  - 3.2.10.3. centrālajā teritorijā - brigādes mājas, palīgražošanas bloks, skaidu noliktava.
- 3.2.11. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto kompleksa esošās darbības nodrošināšanai būvju un iekārtu kapacitāte ir pietiekama. Tomēr, izvērtējot ēku un iekārtu tehnisko stāvokli, ir apzināta pārbūves nepieciešamība un iekārtu modernizācija, kas bija pamats ietekmes uz vidi novērtējuma procesa uzsākšanai.
- 3.2.12. Uzņēmuma darbības nodrošināšanai teritorijā izvietota ūdensapgādes sistēma, kas sastāv no artēziskiem urbumiem, diviem pazemes ūdens rezerves rezervuāriem (katrs 200 m<sup>3</sup>), pazemes ūdensvadu tīkla. AS „Putnu fabrika Ķekava” teritorijā atrodas vairāki artēziskie urbumi, no kuriem tiek izmantoti pieci urbumi (artēziskās akas Nr. 1, 2, 4, 8 un 9). Ūdens ieguve tiek veikta, ievērojot atļaujā izvirzītos nosacījumus. Ūdensapgādes saimniecības kompleksā ietilpst arī atdzelžošanas stacijas, ūdenstornis, sūkņu stacija un ēkas sistēmas darbības nodrošināšanai. Ugunsdzēsības vajadzībām uzņēmuma centrālajā teritorijā ir ierīkoti 24 Maskavas tipa un 4 Tallinas tipa ugunsdzēsības hidranti, inkubatorā 3 Maskavas tipa hidranti, pieaugušo putnu nodaļā ir ierīkoti 6 Maskavas tipa hidranti un jaunputnu nodaļā ir ierīkoti 3 Maskavas tipa ugunsdzēsības hidranti. Katrā pieaugušo putnu un jaunputnu novietnē ir ierīkoti arī 51 mm ugunsdzēsības krāni.
- 3.2.13. Uzņēmuma kanalizācijas sistēmas notekūdeņi pēc priekšattīrīšanas tiek novadīti uz SIA „Ķekavas nami” kanalizācijas sistēmu. Elektroenerģiju pa divām paralēlām elektropārvades līnijām uzņēmumam nodrošina AS „Sadales tīkls”. Avārijās gadījumā ir paredzēta trešā elektropārvades līnija. Kritiskas avārijas gadījumā inkubatoram elektroenerģijas nodrošināšanai izmantos dīzelģeneratoru. Siltumapgāde uzņēmumā tiek nodrošināta, sadedzinot dabasgāzi individuālajās apkures iekārtās. Individuālās apkures iekārtas ir pieslēgtas uzņēmumā esošajam gāzesvadam. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju komunikāciju pārveide nav nepieciešama, jaunā būvniecība paredz tikai esošo objektu pārbūvi. Arī putnu mītnēs, kuras šobrīd netiek izmantotas, ir nodrošinātas ar nepieciešamajām inženierkomunikācijām – ūdensvads, gāzesvads, kanalizācija, lietus kanalizācija un elektrotīkli.
- 3.2.14. Olu ražošanas procesā notiek olu savākšana un šķirošana. Šķirošanas laikā visas nodalītās nederīgās olas tiek nodotas zvēru audzētavām vai atkritumu apsaimniekotājiem, bet pārējās uz inkubatoru (inkubācijas process kopumā ilgst 21 dienu). Daļa olu nepieciešamības gadījumā tiek pārdotas. Visas inkubatorā ievestās olas tiek dezinficētas 3 dezinfekcijas kamerās. Olu uzglabāšanas noliktavā ar dzesēšanas sistēmas palīdzību tiek nodrošināta vienmērīga temperatūra. Inkubācijas process notiek inkubācijas skapī, pēc kura tiek veikta atkārtota olu šķirošana. Tālāk derīgās olas tiek ievietotas šķilšanās skapī, kur noslēdzas inkubācijas process. Šķilšanās laikā radītās čaumalas tiek nodotas atkritumu apsaimniekotājiem vai arī uzņēmumiem, kas čaumalas pārstrādā un ražo dzīvnieku barību. Izšķīlušies cāļi tiek transportēti uz broileru nodaļu nobarošanai.

- 3.2.15. Cāļu nobarošana notiek broileru novietnēs. Kā barību izmanto koncentrētu, gatavu, sabalansētu kombinēto barību. Barību piegādā specializētās komercsabiedrības, piemēram, SIA „Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca”, SIA „Dobeles dzirnavnieks”, SIA „Lielzeltiņi” kombinētās lopbarības rūpnīca. Dažādām putnu vecuma grupām barības sastāvs ir atšķirīgs.
- 3.2.16. Ražošana ir organizēta divās putnu pārstrādes nodaļās: putnu pārstrādes nodaļā Nr. 1 (turpmāk arī – PPN-1) un putnu pārstrādes nodaļā Nr. 2 (turpmāk arī – PPN-2).
- 3.2.17. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju uzņēmuma teritorijā sākotnēji atradās divas putnu mēslu krātuves ar platību 8400 m<sup>2</sup> un 1450 m<sup>2</sup>. Mazās mēslu krātuves darbība tika pārtraukta 2007. gada 1. oktobrī un līdz 2009. gadam tā tika demontēta. Lielā mēslu krātuve būvēta 1968. gadā un pilnībā pārbūvēta 2014. gadā. Mēslu izvākšana no kūtīm notiek tad, kad beidzies ražošanas cikls (putni tiek aizvesti uz kautuvi). Mēslus no putnu mītnēm uz mēslu noliktavu ved pārsegtā traktora piekabē pa iepriekš saskaņotu maršrutu. Putnu mēsli ir sajaukti ar pakaišiem, tāpēc pie izvešanas no novietnēm tie ir sausi. Mēsli tiek uzglabāti mēslu noliktavā. Putnu mēsli tiek pārdoti dažādiem uzņēmumiem, privātpersonām un zemnieku saimniecībām, kuri ar savu transportu tos aizgādā no uzņēmuma mēslu noliktavas.
- 3.2.18. Esošai piesārņojošai darbībai ir izsniegta A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. RI111A0009 (atļauja izsniegta 11.11.2011.) un siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja Nr. RI13SG0006 (atļauja izsniegta 21.01.2013.). Saskaņā ar A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumiem atļauja ir izsniegta šādiem darbības rādītājiem:
- 3.2.18.1. intensīvai mājputnu audzēšanai mītnēs ar maksimālo vietu skaitu – 2 581 500 mājputnu (saskaņā ar aktuālo informāciju pašreizējais vietu skaits mītnēs ir 2 450 600), olu ražošanai inkubatorā – 15 000 000 gab.;
- 3.2.18.2. putnu gaļas ražošanai – 22 000 tonnas gadā (saskaņā ar aktuālo informāciju tiek ražotas 19 008 t gaļas gadā);
- 3.2.18.3. putnu kautuvei ar jaudu - 144 tonnas/dnn (faktiskā situācija atbilst atļaujas nosacījumiem);
- 3.2.18.4. kritušo putnu iznīcināšanai 2 blakusproduktu sadedzināšanas iekārtās ar kopējo apjomu - 984 tonnas;
- 3.2.18.5. putnu mēslu uzglabāšanai vienā mēslu krātevē – 35 000 tonnas (faktiskā situācija atbilst atļaujas nosacījumiem);
- 3.2.18.6. sadedzināšanas iekārtām ar kopējo nominālo ievadīto siltuma jaudu - 35,385 MW, kopējais dabas gāzes patēriņš – 11 000 000 m<sup>3</sup> (saskaņā ar informāciju par 2014. gadu sadedzināšanas iekārtu kopējā nominālā ievadītā siltuma jauda nepārsniedza atļaujā norādīto siltuma jaudu, savukārt dabas gāzes patēriņš bija 4 452 587 m<sup>3</sup>);
- 3.2.18.7. pazemes ūdens ieguvei no 5 artēziskajiem urbumiem – 438 000 m<sup>3</sup> (faktiskā situācija atbilst atļaujas nosacījumiem. 2014. gadā tika iegūts 371 823 m<sup>3</sup> ūdens, kas ir augstākais patēriņš laika periodā no 2011. gada līdz 2014. gadam);
- 3.2.18.8. degvielas uzpildes punktam ar kopējo degvielas apjomu gadā - 650 tonnas dīzeļdegvielas un 150 tonnas benzīna (saskaņā ar 2014. gada datiem tika iepildīti 208,34 m<sup>3</sup> (~177,26 t) dīzeļdegvielas un 34,61 m<sup>3</sup> (~25,92 t) benzīna.
- 3.2.19. Kurināmā, ķīmisko vielu un maisījumu inventarizācija tiek nodrošināta saskaņā ar piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumiem. Saskaņā ar uzskaites datiem barības patēriņš svārstās no 41 729 t/gadā (2012. gads) līdz 45 528 t/gadā (2014. gads). Lai

nodrošinātu, ka atļaujā ir atspoguļota esošajiem un plānotajiem apstākļiem atbilstoša informācija, tiks veikti grozījumi atļaujas nosacījumos.

3.2.20. Atkritumu apsaimniekošana AS „Putnu fabrika Ķekava” tiek nodrošināta atbilstoši piesārņojošās darbības atļaujas prasībām. Uzņēmums ir noslēdzis līgumus par atkritumu apsaimniekošanu ar atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem, kas atbilst normatīvo aktu par atkritumu apsaimniekošanu prasībām.

3.2.21. AS „Putnu fabrika Ķekava” sadedzināšanas iekārtas piedalās ES emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā (turpmāk – ES ETS). Dalība ES ETS tiek nodrošināta saskaņā ar 2013. gada 21. janvārī izsniegto Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju Nr. RI13SG0006 2013.-2020. gadam, un ņemot vērā operatoram piešķirtās emisijas kvotas. Atļauja attiecas uz 319 uzņēmuma iekārtām (25 iekārtu veidi), kurās kā kurināmo izmanto dabasgāzi. Atļaujā iekļautas arī divas blakusproduktu sadedzināšanas krāsnis Volkan 1000 un Volkan 150, kurās tiek sadedzināti dzīvnieku izcelsmes blakusprodukti un kuras tiek klasificētas kā de minimis iekārtas jeb iekārtas ar zemu emisijas līmeni (iekārtas vidējās emisijas < 25 000 t CO<sub>2</sub> gadā).

3.2.22. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai:

3.2.22.1. Saskaņā ar novērojumiem Darbības vietas apkārtnē 2014.gadā valdošie bija DA vēji. Nokrišņu daudzums gada laikā Darbības vietai tuvākajā meteoroloģiskā stacijā „Rīga” ir vidēji 636mm. Valdošo vēju virziens ir vērsts prom no Ķekavas ciema.

3.2.22.2. Ziņojumā novērtēts, ka esošās darbības apstākļos smaku piesārņojuma areālā, kurā smakas koncentrācija pārsniedz 5 ouE/m<sup>3</sup> atrodas 6 viensētas – „Skujnieki”, „Skujnieki 2”, „Vakarvēji”, „Kāli”, „Ceriņšēta” un „Tīreļi”. Kā galvenie smaku avoti novērtēti - blakusproduktu šķirošanas iecirknis, PPN-2 kūpināšanas kameras izvads, PPN-2 vārīšanas kameras izvads, mēslu krātuve.

3.2.22.3. Darbības vieta atrodas Daugavas upju baseinu apgabalā, Ķekavas upes (arī Ķekaviņa) kreisajā krastā, ~ 2 km attālumā no Daugavas labā krasta. Teritorijas hidroloģisko tīklu veido Daugava un tās atteka – Sausā Daugava, kā arī vairākas mazās upes – Misa, Ķekava un Titurga. Darbības vietas austrumos un ziemeļaustrumos atrodas Ķekavas ciema apbūve, aiz tās Rīgas HES ūdenskrātuve. Gar uzņēmuma teritorijas robežu atrodas meliorācijas grāvis, kas kalpo kā lietus notekūdeņu savākšanas sistēma. Ūdeņi no meliorācijas grāvja ieplūst Ķekaviņā. Savukārt Ķekaviņa ieplūst Sausajā Daugavā, kas tālāk ir savienota ar Daugavu. Saskaņā ar Ziņojumā pievienotiem meliorācijas grāvja un Ķekaviņas hidroķīmisko analīžu rezultātiem, paaugstinātas analizējamo elementu (pH, BSP, suspendētās vielas, Zn, Cu) koncentrācijas nav konstatētas.

3.2.22.4. Darbības vietas teritorijas reljefs ir līdzens ar absolūtā augstuma atzīmi ~8-10 m.v.j.l. Paredzētās darbības teritorijai nepastāv applūšanas draudi. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju AS „Putnu fabrika Ķekava” teritorija neatrodas aplūšanas zonā ar plūdu atkārtēšanos 1 reizi 10 gados (plūdu atkārtēšanās varbūtība p=10%), ne ar plūdu atkārtēšanos varbūtību 1 reizi 100 gados (plūdu atkārtēšanās varbūtība p=1%), ne plūdu situācijā ar atkārtēšanos 1 reizi 200 gados (plūdu atkārtēšanās varbūtība p=0,5%).

3.2.22.5. Ķekavas apkārtnē tiek izmantoti Gaujas horizonta ūdeņi, tajā skaitā arī AS „Putnu fabrika Ķekava” ūdensgūtne un ciema centralizētā ūdensgūtne Odukalnā. AS „Putnu fabrika Ķekava” apsaimniekošanā atrodas 7 ūdens urbumi – artēziskās akas, no kurām tiek intensīvi izmantotas 5 akas, bet 2 atrodas rezervē. AS „Putnu fabrika Ķekava” ūdensgūtne ir izvietota lauksaimniecības zemēs un jauktas apbūves teritorijā. Pašlaik netiek izmantoti

urbumi Nr. 5 un Nr. 7., bet urbums Nr. 3. ir tamponēts. Savukārt 2006. gadā tika padziļināts urbums Nr. 1, bet 2005. gadā urbums Nr. 8 (līdz Gaujas horizontam – D3gj). Pazemes ūdeņu atradnē aprēķinātie kopējie Gaujas horizonta pazemes ūdeņu ekspluatācijas krājumi uz 25 gadiem ir 1728 m<sup>3</sup>/dnn, kas nodrošina uzņēmuma pieprasīto ūdens daudzumu 10 gadu perspektīvā. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto ūdensgūtnes ekspluatācija neietekmē citas pazemes ūdeņu ieguves vietas tuvākajā apkārtnē, kā arī nerada nelabvēlīgu ietekmi uz vidi. Esošajiem urbumiem ir nodrošinātas stingrā režīma aizsargjoslas 10 vai 30 m rādiusā atkarībā no urbuma dziļuma.

- 3.2.22.6. Kvalitātes normatīvi pazemes ūdeņiem, kurus izmanto dzeramā ūdens ieguvei noteikti 2002. gada 12. marta noteikumos Nr. 118 „*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*”. Jaunākie analīžu rezultāti paaugstinātu dzelzs saturu uzrāda Gaujas ūdens horizonta urbumos Nr. 22622 (0,313 mg/l) un 22623 (0,318 mg/l) un vienā Daugavas ūdens horizonta urbumā Nr. 8369 (0,322 mg/l) pie pieļaujamā robežlieluma 0,2 mg/l. Daugavas ūdens horizontā novērojama paaugstināta sulfātjonu koncentrācija, urbumā Nr. 8364 sasniedzot 300 mg/l pie pieļaujamās robežvērtības 250 mg/l. Ūdens no visiem urbumiem tiek atdzelzots uzstādītajā atdzelžošanas stacijā, kas sastāv no gradētavas, kurā ūdenim tiek pievadīts gaiss un septiņiem filtriem (šķembas, kokogles un kvarca smiltis). Ņemot vērā, ka atdzelžošanas stacijas iekārtas ir novecojušas, uzņēmums līdz 2016. gada beigām plāno uzstādīt jaunu atdzelžošanas iekārtu ar efektivitāti no 0,05 – 0,1 mg/l.
- 3.2.22.7. AS “*Putnu fabrika Ķekava*” un tai piegulošā teritorija atrodas Baltijas artēziskā baseina centrālajā daļā. Nogulumiežu sagulums ir horizontāls ar ļoti niecīgu kritumu rietumu virzienā. Aktīvās ūdens apmaiņas zona (līdz Narvas D<sub>2nr</sub> sprostslānim) sasniedz 260-270 m biezumu un sastāv no kvartāra un pirmskvartāra nogulumiem, kuri veido ūdens horizontu un sprostslāņu miju. Kvartāra nogulumu biezums piegulošajā teritorijā ir aptuveni 7-11 metri. Kvartāra nogulumu pamatnē iegul Latvijas leduslaikmeta morēnnogulumi aptuveni 2-6 m biezumā (morēnas smilšmāls un mālsmilts), ko pārsedz limnoglaciālās smilts un Baltijas ledus ezera smilts nogulumi. Reljefa pazeminājumos izveidojušies purvi.
- 3.2.22.8. Gruntsūdeņi teritorijā ir saistīti ar smilts nogulumiem virs morēnas slāņa. Smilts slāņa biezums ir pārsvarā 3-5 m, bet vietās, kur morēnnogulumi ir izskaloti, smilts nogulumu biezums var sasniegt 8-9 m. Reģionāli gruntsūdens notece vērsta ziemeļu, ziemeļaustrumu un dienvidaustrumu virzienā, kur gruntsūdens virsma, atkarībā no sezonas un teritorijas reljefa var atrasties no 0,5 m līdz 2,5 m dziļumā. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto gruntsūdeņi bieži tiek izmantoti viensētu ūdensapgādē, bet to resursi ir nepietiekami centralizētas ūdensapgādes vai lielāku ražošanas un lauksaimniecības uzņēmumu vajadzībām. Gruntsūdens horizonta ūdeņi nav aizsargāti no potenciālā virszemes piesārņojuma. Gruntsūdens nesējslānis ir vidēji līdz rupjgraudaina smilts, kas raksturojas ar vidēji labām (filtrācijas koef. 5-50 m/dnn) filtrācijas īpašībām.
- 3.2.22.9. Darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā. Tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ir dabas parks „*Doles sala*” (iekļauts arī Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīklā) ~1,9 km attālumā un mikroliegums putnu sugas aizsardzībai ~ 4,5 km attālumā. Līdz ar to esošajai un Paredzētajai darbībai nav negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām.



3.2.22.10. Tuvākais kultūras piemineklis – Doles (Ķekavas) luterāņu baznīca (valsts aizsardzības Nr.6699) atrodas ~ 1,7 km attālumā no Darbības vietas. Savukārt ~ 110 m attālumā no Doles (Ķekavas) luterāņu baznīcas atrodas vietējas nozīmes valsts aizsardzības kultūras piemineklis Doles Tautas nams (Doles krogs) (valsts aizsardzības Nr.8560) . Darbības vietas un tās tuvākajā apkārtnē nav konstatētas ainaviski nozīmīgas teritorijas.

### **3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:**

3.3.1. Atbilstoši sniegtajai informācijai paredzēts palielināt uzņēmuma ražošanas apjomus, plānojot sasniegt sekojošus gada ražošanas apjomus:

3.3.1.1. mājputnu (broileri, jaunputni, pieauguši putni) vietu skaits novietnēs - ne vairāk kā 2 621 000 vietas;

3.3.1.2. putnu gaļas ražošana - ne vairāk kā 65 000 tonnas gadā (nokauto putnu apjoms (dzīvsvars)), tajā skaitā svaiga gaļa - ne vairāk kā 50 000 tonnas, gaļas izstrādājumi ne vairāk kā 7500 tonnas (kūpinājumi – līdz 1500 tonnas, pārējie – līdz 6000 tonnas) (atbilstoši Atļaujai 22 000 t/gadā);

3.3.1.3. kautuves blakusprodukti - ne vairāk kā 14 000 tonnas (atbilstoši Atļaujai 8000 t/gadā);

3.3.1.4. kritušo putnu iznīcināšana - ne vairāk kā 1000 tonnas (atbilstoši Atļaujai 984 t/gadā);

3.3.1.5. putnu mēsli - ne vairāk kā 26 500 tonnas.

3.3.2. Ziņojumā norādīts, ka Uzņēmuma darbības vispārējā ražošanas plūsmu shēma paliek nemainīga, taču, lai sasniegtu 3.3.1.punktā paredzētos gada ražošanas apjomus, paredzēts veikt plašāku pārbūvi, paredzot šādas darbības:

3.3.2.1. broileru mītņu pārbūvi,

3.3.2.2. papildus inkubācijas un šķilšanās skapju uzstādīšana inkubatorā,

3.3.2.3. dezinfekcijas kameras izbūve pieaugušo putnu nodaļā,

3.3.2.4. PPN-1 ēkas pārbūve,

3.3.2.5. jauna blakusproduktu savākšanas un šķirošanas iecirkņa izveide,

3.3.2.6. jauna taras mazgātavas izveide PPN-3 ēkā,

3.3.2.7. jaunu iekārtu izvietošana ūdens sagatavošanas (mīkstināšanas un atdzelžošanas) stacijā;

3.3.2.8. esošo tauku uztvērēju demontāža un jauna uztvērēja būvniecība citā vietā.

3.3.3. Broileru mītņu pārbūves rezultātā mājputnu audzēšanu paredzēts veikt visās uzņēmumā esošajās 94 putnu mītnēs. Broileru zonā paredzēts pārbūvēt 26 mītnes, no kurām 6 mītne šobrīd netiek izmantotas, proti, paredzēta neizmantoto putnu mītņu Nr. 38., 58.-63. un šobrīd izmantojamo putnu mītņu Nr. 29.-35., 39.-41., 43.-49., 53.-55. pārbūve. Jaunputnu un māšu zonās izmaiņas nav paredzētas. Apkures iekārtas jaunputnu un pieaugušo putnu mītnēs netiks mainītas. Broileru mītņu pārbūve ietver apkures iekārtu un ventilācijas sistēmas nomaiņu. Šobrīd apkure gan rekonstruētajās, gan nepārbūvētajās broileru mītnēs tiek nodrošināta ar karstā gaisa ģeneratoriem “GP-95” vai “GP-70” (38. mītnē – infrasarkanie gāzes sildītāji). Mītņu pārbūves rezultātā tajās paredzēts uzstādīt jaunas iekārtas – infrasarkanos sildītājus vai karstā gaisa ģeneratorus “TR-75”.

3.3.4. Uzņēmums nodrošina 2010. gada 2. februāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 98 "Labturības prasības cāļu turēšanai un izmantošanai gaļas ražošanai" noteiktās prasības.

3.3.5. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto jaunputnu skaits mītnē – 9 500 putnu. Jaunputnu audzēšanas cikls ilgst 18 nedēļas jeb 126 dienas, un 28 dienas tiek veikta mītnes tīrīšana, dezinfekcija un iekārtošana. Gada laikā norisinās aptuveni 2,37 jaunputnu audzēšanas cikli. Plānotais kopējais izaudzēto jaunputnu skaits gadā ir 225 150 putni. Cikla laikā uz vienu mītni paredzēts izlietot 70 tonnas putnu barības. Tāpat kā jaunputnu zonā arī pieaugušo putnu zonā plānotais putnu skaits vienā mītnē ir 9 500 putnu. Pieaugušo putnu audzēšanas cikls vidēji ilgst 44 nedēļas jeb 308 dienas. Tīrīšanas, dezinfekcijas un mītnes iekārtošanas darbi tiek veikti 35 dienu laikā. Gada laikā iespējami aptuveni 1,06 pieaugušo putnu audzēšanas cikli. Paredzētais kopējais izaudzēto pieaugušo putnu skaits gadā ir 201 400 putni. Cikla laikā uz vienu mītni paredzēts izlietot 367 tonnas putnu barības. Broileru skaits lielajās broileru mītnēs (mītnes Nr. 1.-41., 43.-55.) ir 38 000 putni, bet mazajās mītnēs (mītnes Nr. 56.-65.) ir 28 400 putni. Broileru audzēšanas cikls ilgst 37 dienas, un 9 dienas tiek veikta mītnes tīrīšana, dezinfekcija un iekārtošana. Gada laikā iespējami aptuveni 7,93 broileru audzēšanas cikli. Lai efektīvi izmantotu putnu barību, ir stingri izstrādātas receptes atkarībā no putna veida un vecuma. Lai kontrolētu barības patēriņu, pieaugušo putnu un jaunputnu novietnēs tiek veikta normētā putnu barošana, atkarībā no putnu vecuma un skaita.

3.3.6. Novērtēti mēslos izvadītie kopējā slāpekļa (N) un kopējā fosfora ( $P_2O_5$ ) apjomi uz putna vietu gadā. Kā parāda rezultātu izvērtējums, tad pieaugušu putnu mēslos ir nedaudz palielināts fosfora līmenis – 0,51 kg/putna vieta/gadā (LPTP noteiktai līmenis 0,1-0,45 kg/putna vieta/gadā). Uzņēmumā jau pašlaik tiek īstenota virkne pasākumu izvadītā fosfora samazināšanai:

3.3.6.1. visai putnu barībai tiek pievienota fitāze, kas palīdz paaugstināt augu izejvielu barības līdzekļu fosfora sagremošanu,

3.3.6.2. tiek izmantoti NSP enzīmi (galvenokārt ksilanāze), kas uzlabo graudu vispārējo sagremojamību, t.sk. arī fosfora sagremojamību,

3.3.6.3. visas izmantotās barības ir termiski apstrādātas granulācijas procesa laikā, kas arī nedaudz paaugstina barības līdzekļu sagremošanu un izvadītā fosfora samazināšanu,

3.3.6.4. līdz ar fitāzes iekļaušanu barībā tika samazināta neorganisko fosforu saturošo izejvielu pievienošana barībai,

3.3.6.5. kā neorganiskā fosfora avotu visās receptēs izmanto monokalcijs fosfātu (MCP), kuram ir visaugstākais fosfora pieejamības koeficients.

Uzņēmums vismaz 1 reizi gadā paredz veikt kopējā izvadītā slāpekļa un kopējā izvadītā fosfora monitoringu, ievērojot LPTP dokumentā norādītās izvadītā slāpekļa un fosfora monitoringa metodes, kas paredz kopējo paraugu iegūti, sajaucot atsevišķus paraugus no vismaz 10 dažādiem punktiem un/vai dažādiem dziļumiem. Balstoties uz testēšanas rezultātiem, nepieciešamības gadījumā tiks izvērtēta iespēja īstenot papildus pasākumus izvadītā fosfora apjoma samazināšanai.

3.3.7. Vaislas cāļi tiek iepirkti no citiem uzņēmumiem. No saņemšanas brīža tie aug jaunputnu zonā izvietotajās putnu mītnēs. Pēc tam cāļus pārved uz māšu cehu, kur tie izaug par vistām un gaiļiem. Māšu nodaļā tiek dētas olas, kas vēlāk nonāk inkubatorā. Pēc aktīvā dēšanas perioda beigām putni tiek transportēti uz kautuvi, kas atrodas PPN-1 ēkā. Vaislas cāļu audzēšana un vaislas putnu turēšanas ražošanas procesā izmaiņas netiek paredzētas.

- 3.3.8. Plānotais saražoto olu skaits pieaugušo putnu nodaļā ir 30 940 000 olas gadā. Pēc sākotnējās olu šķirošanas aptuveni 930 000 olas gadā tiks nogādātas PPN-2 pārstrādei vai arī pārdotas pārtikas vajadzībām, bet nederīgās olas (aptuveni 617 000 gab./gadā) tiks nodotas zvēru audzētavām vai atkritumu apsaimniekotājiem, savukārt pārējās olas tiks nogādātas inkubatorā. Daļu no pieaugušo putnu nodaļā saražotajām inkubācijas olām ir plānots pārdot SIA „Lielzeltiņi” (līdz 10 424 000 gab./gadā).
- 3.3.9. Plānots, ka gadā inkubatorā inkubācijas skapjos tiks ievietotas 24 076 800 olas. Gadījumā, ja vaislas ganāmpulks nespēs saražot nepieciešamo inkubācijas olu skaitu, ir plānots trūkstošo olu skaitu iegādāties no citiem inkubācijas olu ražotājiem. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, paredzēts palielināt esošo inkubācijas skapju skaitu par 5 skapjiem, līdz ar to kopumā nodaļā būs 22 inkubācijas skapji. Vienā inkubācijas skapī var ievietot 57 600 olas. Inkubācijas periods ilgst 18 dienas, vienā inkubācijas skapī gada laikā plānoti 19 inkubācijas cikli. Pēc olu izņemšanas no inkubācijas skapjiem tās tiks vēlreiz šķirotas un ievietotas šķīlēju skapjos (paredzēts palielināt uzņēmumā esošo šķīlēju skapju skaitu par 2 skapjiem un kopumā izmantot 16 šķīlēju skapjus). Sekmīgas inkubācijas rezultātā tiek plānots, ka izšķīlušos cāļu skaits atbildīs 78% no inkubatorā ievietotā olu skaita, kas attiecīgi ir aptuveni 18,78 milj. cālēnu gadā. Inkubācijas procesa laikā radušās nederīgās olas (18% no kopējā olu skaita jeb 260 t/gadā) un šķīlšanās procesā saražotās olu čaumalas (22% no kopējā olu svara jeb 261 t/gadā) tiks nodotas zvēru audzētavām vai atkritumu apsaimniekotājiem. Citi radītie bioloģiskas izcelsmes blakusprodukti (embriji, brāķētie cāļi un citi blakusprodukti – 35 t/gadā) tiks nogādāti utilizācijas krāsnīs un sadedzināti.
- 3.3.10. Putnu audzēšanas laikā veidojas dabiskais putnu atbirums, kas vidēji ir 3-5%. Kritušie putni katru dienu tiek savākti un nogādāti uz divām dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu sadedzināšanas krāsnīm (sadedzināšanas krāsns „Volkan 1000” (ievadītā siltuma jauda 0,08 MW, 50 kg/h) – atrodas broileru zonā un sadedzināšanas krāsns “Volkan 150” (ievadītā siltuma jauda 0,078 MW, 50 kg/h) – atrodas māsu zonā), kur notiek kritušo putnu sadedzināšana. Kritušo putnu sadedzināšanas krāsnī ir nodrošināti divi secīgi sadedzināšanas posmi: pirmajā posmā tiek sadedzināti kritušie putni, savukārt otrajā posmā tiek pārdedzinātas degšanas rezultātā radušās sadegšanas gāzes. Ziņojumā norādīts, ka uzņēmumā uzstādīto krāšņu jauda ir pietiekama, lai sadedzinātu uzņēmuma normālas darbības rezultātā radušos kritušos putnus, bet uzņēmums ir ņēmis vērā faktu, ka pastāv iespēja, ka kritušo putnu skaits var pārsniegt krāsns sadedzināšanas kapacitāti ārkārtas gadījumos (karsta vasara, dabas stihijas u.c. neparedzēti apstākļi), kā arī ņemot vērā to, ka kritušo putnu nodošana apsaimniekošanas uzņēmumam var būt ekonomiski izdevīgāka, ir papildus noslēdzis līgumu ar uzņēmumu SIA „Reneta” par dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu savākšanu un transportēšanu, nepieciešamības gadījumā, tālākai pārstrādei uz UAB “Rietavo veterinārinē sanitarija” Lietuvā.
- 3.3.11. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto izmaiņas paredzētas putnu mītņu dezinfekcijas procesā - paredzēts nomainīt esošo dezinfekcijas līdzekli – formalīnu, kura sastāvā ir 35-38 % formaldehīda un izmantot glutāraldehīdus saturošus dezinfekcijas līdzekļus, tādējādi samazinot mītņu dezinfekcijas laikā radīto ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, jo gaisā netiks emitēta kancerogēnā viela – formaldehīds. Paaugstinoties darbības intensitātei, ir plānots palielināt arī novietņu tīrīšanas un dezinfekcijas intensitāti, proti, vienlaikus būtu iespējams tīrīt un dezinficēt divas novietnes vienlaicīgi. Pēc katras putnu grupas audzēšanas cikla beigām tiks veikta tukšo putnu mītņu tīrīšana, mazgāšana un dezinfekcija saskaņā ar uzņēmumā apstiprinātām procedūrām.
- 3.3.12. Ražošanas procesā paredzēta gan esošo iekārtu nomaiņa, gan jaunu iekārtu uzstādīšana, tajā skaitā:

- 3.3.12.1. izmantot esošās iekārtas putnu uzkarināšanai un kaušanai, tās papildinot ar jaunām konveijera lentēm un uzkarināšanas āķiem, lielākas ražošanas jaudas sasniegšanai;
- 3.3.12.2. uzstādīt jaunu elektro-ūdens peldes apdullināšanas iekārtu - ūdens vannu, kurai pievadīta elektriskā strāva;
- 3.3.12.3. paredzēts pagarināt plaucēšanas līniju, sasniedzot 40,3 m (esošais garums 33,1 m, līnijai tiks pieslēgts viens jauns modulis);
- 3.3.12.4. tiks paplašināta putnu atspalvošanas līnija, papildus uzstādot vienu spalvu noņemšanas automātu ar rotējošos diskus iestiprinātiem gumijas plūkšanas pirkstiem;
- 3.3.12.5. jaunas blakusproduktu transportēšanas sistēmas uzstādīšanu;
- 3.3.12.6. plānots pagarināt eviscerācijas līnijas konveijeru un uzstādīt jaunus iekšējo orgānu izņemšanas automātus,
- 3.3.12.7. papildus paredzēts uzstādīt divas skalošanas iekārtas ārējai liemeņa skalošanai;
- 3.3.12.8. paredzēts nomainīt kaklu tīrības pārbaudes iekārtu, to aizstājot ar ražīgāku, un iekārtu kakla atdalīšanai no liemeņa;
- 3.3.12.9. paredzēts uzstādīt jaunu liemeņu pārkarināšanas un šķirošanas iekārtu, jaunu liemeņu sadalīšanas iekārtu;
- 3.3.12.10. uzstādīt vienu papildus atkaulošanas iekārtu;
- 3.3.12.11. paredzēts esošās fileju izgriešanas līniju demontēt un uzstādīt jaunu fileju izgriešanas iekārtu.
- 3.3.12.12. paredzēts demontēt esošās un uzstādīt jaunas svēršanas, pakošanas un marķēšanas iekārtas;
- 3.3.12.13. paredzēts uzstādīt papildus saldēšanas sekcijas (divas jaunas saldēšanas sekcijas ar dzesēšanas jaudu attiecīgi 450 kW un 420 kW pie sistēmas temperatūras  $-38^{\circ}\text{C}$ ). Jaunajās iekārtās kā aukstuma aģents tiks izmantots amonjaks ( $\text{NH}_3$ ). Amonjaka daudzums jaunajās sistēmās būs 4 t.
- 3.3.12.14. Esošos ražošanas procesus PPN-1 nodaļā paredzēts papildināti ar vairākiem jauniem procesiem:
  - 3.3.12.14.1. mehāniski atdalītas putnu gaļas (MAG) pakošana un saldēšana,
  - 3.3.12.14.2. fileju (arī citu produktu pēc nepieciešamības) sālīšana,
  - 3.3.12.14.3. filejas un citu produktu ātrā saldēšana,
  - 3.3.12.14.4. ātri saldēto produktu iepakošana,
  - 3.3.12.14.5. marinējumu sagatavošana un pakošana.
- 3.3.12.15. PPN-2 tiks saņemta produkcija (putnu gaļa) no PPN-1 un ražotas desas, kūpinājumi un ruletes. Esošās marinējumu sagatavošanas iekārtas tiks izmantotas, lai palielinātu kūpinājumu un rulešu ražošanas jaudas (plānotais ražošanas apjoms 560 tonnas gadā), bet marinējumu gatavošana pārbūves rezultātā tiks pārcelta uz nodaļu PPN-1, kur tiks uzstādītas jaunas marinējumu sagatavošanas un pakošanas iekārtas. Jaunās iekārtas nodrošinās ražošanas jaudu pieaugumu līdz 5550 tonnām marinējumu gadā. Pārējās produkcijas (pārējā termiski apstrādātā gaļa) ražošanas apjomus ir

iespējams palielināt, efektīvāk izmantojot esošo ražošanas iekārtu jaudas, līdz ar to šajā ražošanas iecirknī izmaiņas nav plānotas.

3.3.12.16. Lai efektīvi izmantotu resursus un kontrolētu uzņēmuma darbību un ietekmi uz vidi uzņēmumā tiek veikta ražošanas procesu vadība, uzraudzība un kontrole, tajā skaitā, ražošanas procesu plānošana, izejmateriālu sagāde un efektīva izmantošana, energo resursu efektīva izmantošana un kontrole, emisiju gaisā uzraudzība un kontrole, emisiju gruntī un ūdeņos uzraudzība un kontrole, atkritumu apsaimniekošana un uzskaitē:

- 3.3.12.16.1. precīzi izstrādātas dezinfekcijas un mazgāšanas programmas,
- 3.3.12.16.2. izstrādātas putnu novietņu režīmu kartes, kurās norādīts, kāds mikroklimats novietnē ir jāuztur pie attiecīgā putnu vecuma;
- 3.3.12.16.3. tiek kontrolēts degvielas patēriņš;
- 3.3.12.16.4. uzņēmuma radītās emisijas gaisā tiek aprēķinātas, uzskaitītas un analizētas 1 reizi ceturksnī;
- 3.3.12.16.5. kautuvē ventilācijas sistēmas ir aprīkotas ar putekļu filtriem, putekļu filtru nolietojums tiek regulāri kontrolēts ar devējiem, kas norāda spiediena starpību pirms un pēc filtra.
- 3.3.12.16.6. uzņēmumā tie veiktas regulāras saldēšanas iekārtu apkopes un pārbaudes, lai pēc iespējas samazinātu ozona slāni noārdošu vielu noplūdes.
- 3.3.12.16.7. notekūdeņi pirms nodošanas spiedvadā tiek mehāniski attīrīti uzņēmuma priekšattīrīšanas iekārtā. Priekšattīrīšanas iekārta tiek regulāri apsekota, lai pārliecinātos par tās darbības efektivitāti, kā arī tā ir aprīkota ar sistēmu, kas tās operatoram nosūta ziņas par kļūmēm uz tā mobilo tālruni. Uzņēmumā ir izstrādāta kārtība, pēc kuras regulāri tiek veikta pie putnu novietnēm esošo nostādinātāju, notekūdeņu sūkņu staciju un tauku nostādinātāju tīrīšana. Kopš līguma noslēgšanas ar SIA „Rīgas ūdens” par neatbilstošas kvalitātes notekūdeņu papildus attīrīšanu, notekūdeņu kvalitātes analīzes tiek veiktas katru mēnesi.
- 3.3.12.16.8. daļai uzņēmuma teritorijas ir izveidota arī lietus notekūdeņu savākšanas sistēma, kas ir savienota ar ap uzņēmuma esošajiem novadgrāvjiem. Centrālās teritorijas lietus notekūdeņu sistēmas, kas aptver arī degvielas uzpildes stacijas teritoriju, pēdējā pārsūkņēšanas punktā ir izvietotas bonas naftas produktu uztveršanai. Lietus kanalizācijas sistēma tiek regulāri apsekota un tīrīta, lietus kanalizācijas notekūdeņu kvalitāte tiek noteikta vienu reizi gadā. Lai kontrolētu gruntis un gruntsūdeņu piesārņojumu, uzņēmuma vairākās teritorijās (mazā mēslu krātuvē, lielā mēslu krātuve, degvielas uzpildes stacija, vecās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas) ir izveidota gruntsūdens monitoringa sistēma. Gruntsūdens kvalitāte tiek noteikta reizi gadā lielajai mēslu krātuvei jeb šobrīd rekonstruētajai un izmantotajai mēslu noliktavai, bet pārējos objektos reizi divos gados.
- 3.3.12.16.9. Lai vēl vairāk uzlabotu energoresursu efektīvāku izmantošanu, uzņēmums ir uzsācis darbu pie sertificētas energoefektivitātes pārvaldības sistēmas (ISO 50001) ieviešanas, ko pilnībā plānots ieviest 2016. gada pirmajā pusē.

- 3.3.12.16.10. Lai kontrolētu emisijas no blakusproduktu sadedzināšanas krāsnīm, uzņēmuma darbinieki precīzi ievēro to ekspluatācijas kārtību, kā arī regulāri seko līdž temperatūras režīmiem abās dedzināšanas kamerās, ko fiksē attiecīgā žurnālā. Lai kontrolētu izmešu daudzumu gaisā, reizi pusgadā tiek veikti izmešu mērījumi.
- 3.3.12.16.11. Lai mazinātu smaku emisijas, putnu novietnēs iespēju robežās tiek uzturēts optimāls mikroklimats, lai putnu mēsli būtu pēc iespējas sausāki. Tiek veikta regulāra dzirdināšanas līniju un to nipeļu tehniskā stāvokļa kontrole un savlaicīga nomainīšana nepieciešamības gadījumā. Uzņēmums savlaicīgi plāno putnu mēslu pārdošanu lauksaimniekiem un to izvešanu, tādējādi pēc iespējas samazinot mēslu noliktavā esošo putnu mēslu apjomu. Putnu mēslu izvešana tiek organizēta ar pārklātām piekabēm un pa saskaņotiem maršrutiem.
- 3.3.12.16.12. Izejmateriālu, atkritumu un citu vielu uzglabāšana tiek veikta, lai izvairītos no jebkādu vielu uzglabāšanas atklātās vietās, kur tās varētu kopā ar lietus ūdeņiem ieskaloties gruntī un gruntsūdeņos, tādā veidā radot jaunu piesārņojumu. Uzņēmumā ir izveidota dalīta atkritumu savākšanas sistēma. Uzņēmuma personāls ir informēts par atkritumu šķirošanas iespējām un par vietām, kur novietot attiecīgās grupas atkritumus. Bīstamie atkritumi tiek uzglabāti slēgtās, atbilstoši marķētās vietās, lai nepieļautu to nokļūšanu apkārtējā vidē. Bīstamie atkritumi tiek izvesti sadarbībā ar atbilstošu atkritumu apsaimniekotāju pēc vajadzības, bet ne retāk kā reizi gadā. Bīstamo atkritumu uzglabāšanas vietas vismaz reizi mēnesī apseko un novērtē vides aizsardzības speciālists.
- 3.3.12.16.13. 2014. gadā AS „Putnu fabrika Ķekava” Ķekavas kanalizācijas tīklā novadīja 260 888 m<sup>3</sup> notekūdeņu (saskaņā ar līgumu novadāmais notekūdeņu daudzums var sasniegt 350 000 m<sup>3</sup> gadā), līdz ar to iekļaujoties līgumā un atļaujā noteiktajos apjomos. Arī laika periodā no 2011. gada līdz 2014. gadam novadītais notekūdeņu daudzums atbilda līguma nosacījumiem. Saskaņā ar atļaujas nosacījumiem tiek veikts ražošanas notekūdeņu (divas reizes gadā) un lietus notekūdeņu (vienu reizi gadā) monitorings. Saskaņā ar notekūdeņu monitoringa datiem laika periodam no 2009. gada līdz 2013. gadam Ķekavas pagasta kanalizācijas tīklā novadāmajos notekūdeņos noteikto maksimāli pieļaujamo piesārņojošo vielu koncentrāciju pārsniegumi novērojami attiecībā uz suspendētām vielām, ŪSP, kopējo slāpekli, kopējo fosforu, ekstrahējamām vielām, fenolu indeksu, formaldehīdu. AS „Putnu fabrika Ķekava” 2014. gada aprīlī uzstādīja un ekspluatācijā palaida notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtas, kas nodrošina suspendēto vielu un rupjo piemaisījumu frakciju attīrīšanu no notekūdeņiem. Uzņēmums ir izvērtējis tehniskos un organizatoriskos risinājumus notekūdeņu kvalitātes uzlabošanai, kā rezultātā ir noslēgta vienošanās ar SIA “Rīgas ūdens” par notekūdeņu novadīšanu pilsētas kanalizācijā ar paaugstinātu piesārņojuma līmeni un tādējādi tiek nodrošināta notekūdeņu attīrīšana līdz līmenim, kas pieļauj to novadīšanu vidē. 2014. gadā veiktajās analizēs lietus notekūdeņu izplūdes vietā novadgrāvī netika konstatēti naftas produkti, ne arī paaugstinātas suspendēto vielu un ŪSP koncentrācijas.

### 3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

3.4.1. Ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipi paredz prasību, ka paredzētās darbības novērtējuma ietvaros tiktu izsvērtas pieņemamās alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam projektam un tā specifiskajām īpašībām. Alternatīvas var tikt novērtētas gan tehnoloģiskajam procesam, gan darbības vietai. Ziņojumā ir vērtēti iespējamie tehniskie risinājumi Paredzētās darbības realizācijai:

3.4.1.1. trīs alternatīvas ventilācijas sistēmas veidiem:

3.4.1.1.1. **alternatīva V1** (turpmāk V1) paredz izveidot mītnes gala un jumta nosūces ventilācijas sistēmu mītnēm Nr.58., 59. un 66., proti, paredzēti 6 jumta nosūces ventilatori ar kopējo ražību 118 800 m<sup>3</sup>/h, savukārt 63. mītnei ar kopējo ražību 100 900 m<sup>3</sup>/h), 5 gala nosūces ventilatori ar kopējo ražību 250 000 m<sup>3</sup>/h, savukārt 63. mītnei – 6 gala nosūces ventilatori ar kopējo ražību 251 580 m<sup>3</sup>/h),

3.4.1.1.2. **alternatīva V2** (turpmāk V2) paredz izveidot mītnes sānu un gala nosūces ventilācijas sistēmu mītnēm Nr.60. un 61., proti, paredzēti 12 sānu nosūces ventilatori ar kopējo ražību 90 000 m<sup>3</sup>/h un 5 gala nosūces ventilatori ar kopējo ražību 250 000 m<sup>3</sup>/h,

3.4.1.1.3. **alternatīva V3** (turpmāk V3) paredz izveidot gala nosūces ventilācijas sistēmu mītnei Nr. 62, proti, paredzēti 9 gala nosūces ventilatori ar kopējo ražību 327 400 m<sup>3</sup>/h.

3.4.1.2. divus alternatīvus apkures sistēmu veidus

3.4.1.2.1. **alternatīva A1** (turpmāk A1) paredz uzstādīt 20 infrasarkanos sildītājus mītnēs Nr. 58., 59.,61., 62., 63. ar nominālo jaudu 0,012 MW un dabas gāzes patēriņu 3 300 m<sup>3</sup>/gadā katrs,

3.4.1.2.2. **alternatīva A2** (turpmāk A2) paredz uzstādīt 4 karstā gaisa ģeneratorus Nr. 60 ar jaudu 0,075 MW un dabas gāzes patēriņu 25 000 m<sup>3</sup>/gadā katrs;

3.4.1.3. divus alternatīvus pakaišu veidu putnu mītnēs:

3.4.1.3.1. **alternatīva P1** (turpmāk P1) paredz turpināt izmantot skaidas kā pakaišu materiālu ar kopējo patēriņu 35 100 m<sup>3</sup>/gadā,

3.4.1.3.2. **alternatīva P2** (turpmāk P2) paredz daļēji aizstāt skaidas ar salmiem. Šajā gadījumā maksimālais salmu patēriņš var sasniegt 25 000 m<sup>3</sup>/gadā, bet Ziņojumā netiek izslēgtas arī citas pakaišu materiālu proporcijas ar mazāku salmu patēriņu. Ziņojumā norādīts, ka šobrīd uzņēmums ir uzsācis eksperimentālu salmu izmantošanu kā pakaišu materiālu, un pozitīvu rezultātu gadījumā plānots izmantot salmus visās broileru novietnēs, jo kūtsmēsliem ar salmu pakaišiem ir lielāka pievienotā vērtība, piemēram, šāda veida kūtsmēsli ir derīgs materiāls sēņu audzēšanai, tāpēc daļa kūtsmēsli varētu tikt nodoti sēņu audzētājiem.

3.4.1.4. olu dezinfekcijas procesa alternatīvas pēc dezinfekcijas kameru atrašanās vietas:

3.4.1.4.1. **alternatīva D1** (turpmāk D1) paredz 3 dezinfekciju kameru uzstādīšanu inkubatorā, plānotais dezinfekcijas līdzekļa – formalīna- patēriņš 3910 l/gadā,

3.4.1.4.2. **alternatīva D2** (turpmāk D2) paredz 3 dezinfekciju kameru uzstādīšanu inkubatorā, plānotais dezinfekcijas līdzekļa – formalīna - patēriņš 1758 l/gadā un 2 dezinfekciju kameru uzstādīšanu pieaugušo putnu nodaļā, brigādes mājā plānotais dezinfekcijas līdzekļa – formalīna - patēriņš 2152 l/gadā,

3.4.2. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, kā galvenie kritēriji piedāvāto alternatīvu izvērtēšanai izmantoti identificētie Paredzētās darbības būtiskākie ietekmes uz vidi aspekti un papildfaktori, kas norādīti Ziņojuma 5.3. tabulā. Visi 5.3. tabulā minētie aspekti visu alternatīvu gadījumā novērtēti izmantojot Izstrādātājas izveidotus vērtēšanas kritērijus. Ziņojumā piedāvātās alternatīvas vērtētas pēc to ietekmes uz vidi. Vienlaikus piemērotākā risinājuma izvēlei vērtēti arī citi faktori, piemēram, energoresursu izmantošanas un sociāli ekonomiskās ietekmes u.c.

3.4.3. Atbilstoši vērtēšanas kritērijiem veikts tehnisko risinājumu alternatīvu salīdzinājums. Secināts, ka nav konstatējami tādi apstākļi, kas nepieļautu kādas alternatīvas pielietošanu, veicot Paredzēto darbību. Visu piedāvāto alternatīvu realizācija novērtēta kā iespējama. Galvenās identificētās atšķirības vērtētajām alternatīvām ir identificētas gaisa piesārņojuma jomā:

3.4.3.1. Novērtējot piesārņojošo vielu emisijas no putnu mītnēm, secināts, ka jebkura no izvērtētajām alternatīvajām ventilācijas (V1, V2 un V3) un apkures (A1, A2) sistēmām nodrošina gaisa kvalitātes robežlielumu ievērošanu, taču labāku piesārņojuma izkliedi nodrošina ventilācijas izvadu novietojums uz jumta. Novērtējot smaku emisijas no putnu mītnēm, secināts, ka putnu mītņu pārbūves rezultātā samazināsies smaku emisijas, taču emisiju apjoma samazinājums nav atkarīgs no ventilācijas sistēmas alternatīvā tehniskā risinājuma (V1, V2 un V3) Vienlaikus secināts, ka labāku piesārņojuma izkliedi nodrošina ventilācijas izvadu novietojums uz jumta. Lai samazinātu summāro ietekmi, uzņēmums paredz nākotnē izvērtēt iespēju pārbūvēt putnu mītnes arī pieaugušo putnu zonā. Veicot uzņēmuma darbības paplašināšanu palielināsies dabasgāzes patēriņš, kā arī nedaudz palielinās piesārņojošo vielu emisijas apkārtējā vidē. Mītņu pārbūve un automātiskā klimata kontroles sistēma nodrošina efektīvāku kurināmā patēriņu. Abas Ziņojumā vērtētās A1 un A2 alternatīvas nodrošina gaisa kvalitātes robežlielumu ievērošanu.

3.4.3.2. Ziņojumā novērtēts, ka putekļu emisijas P2 alternatīvas gadījumā būs nedaudz mazākās kā P1 alternatīvas gadījumā, savukārt putekļu emisiju apjoms no materiāla uzglabāšanas un transportēšanas gan P1, gan P2 alternatīvas gadījumā novērtēts kā nenozīmīgs. Abu alternatīvu gadījumā pasākumi ietekmes samazināšanai netiek plānoti.

3.4.3.3. Ziņojumā novērtēts, ka vērā ņemamu nelabvēlīgu ietekmi radīs saražoto un inkubēto olu skaita pieaugums, kura rezultātā palielināsies arī dezinfekcijas līdzekļu patēriņš. Olu dezinfekcijas kameru atrašanās vieta (D1 un D2) neietekmē piesārņojošo vielu emisijas un apjomus. Gan D1, gan D2 alternatīvu gadījumā palielinātās koncentrācijas neskars jutīgus receptorus.

3.4.4. Izvērtējot un salīdzinot piedāvātās alternatīvas, netika konstatēti izslēdzoši faktori paredzētās darbības realizācijai kopumā, kā arī nevienai no izvērtētajām alternatīvām. No vides ietekmju aspekta alternatīvas ir līdzvērtīgas, realizējamas un var nodrošināt, ka Paredzētās darbības ietekme nepārsniegs normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus un mērķlielumus.

3.4.5. Jārēķinās, ka uzņēmumam būs nepieciešamas izmaiņas A kategorijas piesārņojošas darbības atļaujā atbilstoši 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumos



Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” noteiktajam un var būt nepieciešamas izmaiņas siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujā atbilstoši 2012.gada 13.novembra Ministru kabineta noteikumos Nr.769 „Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā” noteiktajam.

#### 4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk Pārvalde) 2014.gada 12.septembra vēstule Nr.4.5.-05/5858 un 2014.gada 11.septembra sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējumam Nr.RI11IA0009 un tam pievienotie materiāli.
- 4.2. Biroja 2014. gada 3.novembra Lēmums Nr.493 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu.
- 4.3. Ķekavas novada pašvaldības būvvaldes 2014.gada 10.novembra vēstule Nr. Būv/4/12.1/14/276, kurā pašvaldība nepieprasa organizēt sākotnējās apspriešanas sanāksmi.
- 4.4. Ierosinātājas 2015.gada 11.februāra iesniegums Nr.2-5/49 par papildus paredzētajām darbībām māļputnu intensīvas audzēšanas kompleksā „Putnu fabrika „Ķekava””.
- 4.5. Biroja 2015.gada 23.februāra Lēmums Nr.45 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu.
- 4.6. Ierosinātājas 2015.gada 11.marta vēstule Nr.2-5/81 par precizējumiem paredzētās darbības zemes vienībās.
- 4.7. Ierosinātājas 2015.gada 7.aprīļa elektroniskā vēstule, ar kuru iesniegts paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu.
- 4.8. Ierosinātājas 2015.gada 22.aprīļa vēstule Nr.2-5/125 ar pieprasījumu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei.
- 4.9. G.Gribusta un A.Gribustes 2015.gada 22.aprīļa elektroniskā vēstule par Ierosinātājas paredzēto darbību.
- 4.10. Z.Voldiņa un vēl 21 Ķekavas pagasta iedzīvotāju 2015.gada 1.maija iesniegums.
- 4.11. G.Meldrāja un R.Meldrāja 2015.gada 5.maija vēstule.
- 4.12. Ierosinātājas 2015.gada 25.maija vēstule Nr.2-5/156 ar kuru Birojā iesniegti sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli.
- 4.13. Biroja 2015.gada 4.jūnijā izdotā *Programma ietekmes uz vidi novērtējumam māļputnu intensīvas audzēšanas kompleksa „Putnu fabrika „Ķekava”” pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai* (derīga līdz 2020.gada 4.jūnijam).
- 4.14. Izstrādātājas 2015.gada 17.novembra elektroniskā vēstule, ar kuru iesniegts paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu.
- 4.15. Izstrādātājas 2015.gada 10.decembra elektroniskā vēstule, ar kuru iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols.
- 4.16. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2015.gada 16.decembra vēstule Nr.4.5.-19/8351.
- 4.17. Izstrādātājas 2015.gada 29.decembra vēstule, ar kuru iesniegts paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu Birojā un izstrādātais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums.
- 4.18. Ķekavas novada pašvaldības 2016.gada 3.februāra vēstule Nr.1-7/16/198 ar priekšlikumiem ziņojuma papildināšanai.

- 4.19. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2016.gada 3.februāra vēstule Nr.4.5.-19/885.
- 4.20. 2016.gada 15.februāra eksperta atzinums.
- 4.21. Biroja 2016.gada 26.februāra vēstule Nr.3-01/278, ar kuru pieprasīta papildus informācija.
- 4.22. Izstrādātājas 2016.gada 17.marta vēstule, ar kuru iesniegti papildinājumi ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam (21., 22., 23.pielikumi) un pārskats par veiktajiem labojumiem Ziņojumā.
- 4.23. Ķekavas novada pašvaldības 2016.gada 17.marta vēstule Nr.1-7/16/539.
- 4.24. Biroja 2016.gada 18.marta vēstule Nr.3-01/366 par atzinuma izdošanas termiņa pagarinājumu.
- 4.25. Biroja 2016.gada 31.marta vēstule Nr.3-01/420, ar kuru pieprasīta papildus informācija.
- 4.26. Izstrādātājas 2016.gada 5.aprīļa vēstule Nr.571/2015, ar kuru iesniegti papildinājumi ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam.

## **5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):**

### **5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:**

- 5.1.1. Izdodot 2014. gada 3.novembra Lēmumu Nr.493 un 2015.gada 23.februāra Lēmumu Nr.45 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu, Birojs, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 15.panta (2)daļu, nenoteica, ka sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietvaros organizējama sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme. Šādas sanāksmes organizēšanu ar 2014.gada 10.novembra vēstuli Nr.Būv/4/12.1/14/276 nepieprasīja arī Ķekavas novada pašvaldība.
- 5.1.2. Paziņojums par Paredzēto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts 2015.gada 14. aprīlī Ķekavas novada domes informatīvajā biļetenā „*Ķekavas Novads*” Nr.4 (190), Ķekavas novada pašvaldības tīmekļa vietnē [www.kekava.lv](http://www.kekava.lv), kā arī Biroja tīmekļa vietnē [www.vpzb.gov.lv](http://www.vpzb.gov.lv). Informatīvie materiāli par Paredzēto darbību bija pieejami Ķekavas novada pašvaldības 1. stāvā esošajā Klientu apkalpošanas centrā (Gaismas ielā 19, k.9, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā), AS „*Putnu fabrika Ķekava*” tīmekļa vietnē [www.vistas.lv](http://www.vistas.lv) un SIA „*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*” tīmekļa vietnē [www.environment.lv](http://www.environment.lv). Ierosinātāja par Paredzēto darbību individuāli informēja tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma sabiedrības pārstāvju vēstules saistībā ar Ierosinātājas esošo darbību, Paredzēto darbību un priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam:
  - 5.1.2.1. G.Gribusta un A.Gribustes 2015.gada 22.aprīļa vēstuli, kurā jautāts par sabiedrības informēšanu saistībā ar paredzēto darbību, plānotajām būvēm, zemes īpašumiem un to izvietojumu, kā arī plānoto atkritumu utilizāciju.
  - 5.1.2.2. G.Meldrāja un R.Meldrāja vēstuli, kurā izteikts viedoklis saistībā ar esošo gaisa piesārņojumu, galvenokārt, smakām un lūgts novērtēt smakas no esošās un plānotās darbības, kā arī izteikti priekšlikumi putnu mēslu apsaimniekošanai.
  - 5.1.2.3. Z.Voldiņa un vēl 21 Ķekavas pagasta iedzīvotāju iesniegums, kurā sniegta informācija un pausts sašutums par Ierosinātājas esošo darbību, izteiktas bažas par iespējamo zemes, ūdeņu un gaisa piesārņojumu, galvenokārt, smakām saistībā ar Paredzēto un esošo darbību. Iedzīvotāji arī lūdza noorganizēt diskusiju par Putnu fabrikas „*Ķekava*” pārbūves un ražošanas apjomu palielināšanu, lai apzinātu iedzīvotāju problēmas, rastu risinājumus un vienlaicīgi atbalstītu uzņēmējdarbību Ķekavas novada teritorijā.

- 5.1.3. Pamatojoties uz Ierosinātājas pieteikumu un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, Birojs sagatavoja un 2014.gada 4.jūnijā Ierosinātājai izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam.
- 5.1.4. Ārpus ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras, Ierosinātāja, ņemot vērā iedzīvotāju lūgumu, organizēja informatīvu sanāksmi par paredzēto darbību. Paziņojums par šo Paredzētās darbības apspriešanu tika publicēts 2015.gada 9.jūnijā Ķekavas novada domes informatīvajā biļetenā „*Ķekavas Novads*” Nr.6 (192), kā arī Ierosinātājas tīmekļa vietnē [www.vpvpb.gov.lv](http://www.vpvpb.gov.lv). Sanāksme klātienē notika 2015.gada 18.jūnijā plkst.18.00 Doles tautas namā, Rīgas ielā 26, Ķekavā, Ķekavas novadā. Saskaņā ar protokolu sanāksmē piedalījās 20 interesenti. Sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar uzņēmuma darbības vēsturi, plānoto rekonstrukciju un pārbūvi. Iedzīvotāji interesējās par plānoto ražošanas apjomu palielinājumu, par prognozēto atkritumu un blakusproduktu daudzumu, radīto mēslu daudzumu, to uzglabāšanu un apsaimniekošanu, notekūdeņu novadīšanu un ar to saistītām problēmām un iespējamo ietekmi uz jaunizbūvēto kanalizācijas sistēmu, smaku emisijām un to ietekmi uz apkārtējām teritorijām, kā arī to mērījumu veikšanu, smaku paraugu ņemšanu un noteikšanu apkārtējās teritorijās. Iedzīvotāji uztraucās par to, ka teritorija, kurā atrodas mēslu krātuve un agrākās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, ir nenorobežota un apdraud bērņus. Ierosinātājas pārstāvis paskaidroja, ka šajā teritorijā mēsli tika uzglabāti īslaicīgi, kamēr tika izbūvēta jaunā mēslu krātuve. Iedzīvotāji vēl interesējās, kam pieder dziļurbumi un ceļš, kas iet uz sporta namu un, vai paredzēta šī ceļa uzlabošana. Kāds klātesošais interesējās, vai rekonstrukcijas rezultātā saglabāsies līdzšinējā kārtība tiem iedzīvotājiem, kas komunālos pakalpojumus saņem no AS „*Putnu fabrika Ķekava*”. Ķekavas novada pašvaldības pārstāvis klātesošajiem paskaidroja, kādēļ ir šāds mēslu krātuves izvietojums, kā arī, kādēļ šobrīd ir ierobežota iespēja izveidot zaļo buferzonu ap AS „*Putnu fabrika Ķekava*” teritoriju. Iedzīvotāji vēlējās noskaidrot, vai smaku samazināšanas nolūkā būtu iespēja veidot apstādījumu joslu un vai tiek plānoti ainavu veidojoši elementi, kā arī par uzņēmuma teritorijas dienvidrietumu malā esošās būvgružu kaudzes apsaimniekošanu.

## **5.1. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:**

- 5.2.1. Paziņojums par Paredzētās darbības Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts 2015.gada 17.novembrī laikrakstā „*Rīgas aprīņķa avīze*”, kā arī Ķekavas novada pašvaldības tīmekļa vietnē [www.kekava.lv](http://www.kekava.lv) un Biroja tīmekļa vietnē [www.vpvpb.gov.lv](http://www.vpvpb.gov.lv). Ziņojums un tā kopsavilkums bija pieejams Ķekavas novada pašvaldības 1. stāvā esošajā Klientu apkalpošanas centrā (Gaismas ielā 19, k. 9, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā), Ierosinātājas tīmekļa vietnē [www.vistas.lv](http://www.vistas.lv) un Ziņojuma Izstrādātājas tīmekļa vietnē [www.environment.lv](http://www.environment.lv).
- 5.2.2. Ziņojuma sabiedriskā apspriedē klātienē notika 2015.gada 3.decembrī plkst.18.00 Doles tautas namā, Rīgas ielā 26, Ķekavā, Ķekavas novadā. Saskaņā ar Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokolu sanāksmē piedalījās 14 interesenti. Ierosinātājas pārstāvis informēja klātesošos par ar esošo situāciju uzņēmumā un plānoto darbību, kā arī sniedza informāciju par ietekmes uz vidi novērtējuma laikā padarīto: sakārtota teritorija ap bijušajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (uzstādīti žogi, nosegtas akas), uzsākta centrālās teritorijas dienvidrietumu daļā esošā zemes gabala sakopšana (būvgružu izvešana, teritorijas izlīdzināšana). Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Izstrādātājas pārstāve klātesošos iepazīstināja ar Ziņojumu un ietekmes uz vidi novērtējuma galvenajiem rezultātiem, sniedzot informāciju par būtiskākajiem vides aspektiem - gruntsūdens kvalitāti, gaisa kvalitāti un trokšņu līmeni. Iedzīvotāji interesējās par uzkrāto mēslu daudzumu mēslu krātuvē, par ietekmi no autotransporta, kas mājputņus nogādās no citām audzētavām uz uzņēmumu. Iedzīvotāji arī

jautāja, kā tika veikti amonjaka koncentrācijas mērījumi, vai izkliedē ir ņemts vērā vēja raksturojums, kā plānots samazināt smakas, interesējās par smaku samazināšanas pasākumiem un, vai nav iespējams kūtsmēslus no putnu mītnēm uzreiz nogādāt uz lauksaimniecības zemēm, nevis uzkrāt mēslu krātuvē. Izstrādātājas pārstāve paskaidroja, ka visa gada garumā nav iespējama kūtsmēslu iestrāde augsnē, tādēļ nepieciešama kūtsmēslu uzkrāšana. Iedzīvotāji pauda satraukumu par iespējamo smaku izplatīšanās areālu un norādīja, ka smakas izkliedi ietekmē nesen veiktā koku izciršana apkārt mēslu krātuvei. Ierosinātājas pārstāvis informēja, ka šādas darbības ir veicis zemes īpašnieks, kā arī sniedza informāciju, ka ziemas periodā mēslu krātuve tiks mazāk aizskarta, līdz ar to smakas tuvākajā apkārtnē varētu būt jūtamas retāk un, ka būtiskas smakas rodas arī no nerenovētajām putnu mītnēm, kur putnu mēsli ir mitrāki un blīvāki, līdz ar to arī smakojošāki nekā renovētajās mītnēs, taču veicot mītnu renovāciju, tiks panākts, ka arī uz mēslu krātuvi izvestie mēsli ir sausāki un mazāk smakojoši. Sanāksmes dalībnieki pauda gan satraukumu par katru uzņēmuma plānoto paplašināšanu un tā ietekmi uz iedzīvotājiem, gan arī atzinīgi novērtēja šādu uzņēmumu un tā spēju attīstīties. Kāds sanāksmes dalībnieks norādīja, ka būtu jāmeklē citi mēslu novietnes risinājumi, kā arī, ka būtu nepieciešams vienoties ar zemes īpašnieku par apstādījumu atjaunošanu ap mēslu krātuvi. Ierosinātājas pārstāvis uzklauzīja ierosinājumus un informēja, ka šādas sarunas ar zemes īpašnieku varētu veikt un, iespējams, ka apkārt mēslu krātuvei varētu iestādīt ātri augošus krūmus vai kokus.

5.2.3. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2015.gada 16.decembra vēstuli Nr.4.5.-19/8351 *Par ietekmes uz vidi novērtējumu*, kurā sniegta atsauksmes par Ziņojumu un priekšlikumi Ziņojuma pilnveidošanai.

5.2.4. Ziņojums Birojā tika iesniegts 2015.gada 29.decembrī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu un elektroniskās saites uz sagatavoto aktualizēto Ziņojumu bija pieejamas Ķekavas novada interneta mājaslapā [www.kekava.lv](http://www.kekava.lv) un Biroja mājaslapā [www.vpvb.gov.lv](http://www.vpvb.gov.lv). Ziņojums elektroniski bija pieejams Ierosinātājas interneta mājaslapā [www.vistas.lv](http://www.vistas.lv) un Izstrādātājas interneta mājaslapā [www.environment.lv](http://www.environment.lv).

5.2.5. Birojs, pieaicinot ekspertu, izvērtēja Ziņojumu un konstatēja, ka tas vairākos aspektos nesatur pietiekošu informāciju par Paredzēto darbību un tās ietekmi, līdz ar to Birojs, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20.panta (2) un (3)daļu, ar 2016.gada 26.februāra vēstuli Nr.3-01/278 nodeva ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu Ierosinātājai un Izstrādātājai papildināšanai un trūkumu novēršanai. Vēstulei tika pievienots arī pieaicinātā eksperta atzinums.

5.2.6. Izstrādātāja 2016.gada 17.martā Birojā iesniedza papildinājumus un precizējumus Ziņojumam (21., 22., 23.pielikums). Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu un Ziņojums tika ievietots mājaslapās [www.kekava.lv](http://www.kekava.lv), [www.vistas.lv](http://www.vistas.lv), [www.environment.lv](http://www.environment.lv) un [www.vpvb.gov.lv](http://www.vpvb.gov.lv).

5.2.7. Izvērtēšanas procesā Birojs konstatēja, ka, ņemot vērā gan AS „Putnu fabrika Ķekava” papildus sniegto informāciju, gan nepieciešamību argumentēti un kvalitatīvi izvērtēt visu ar Ziņojumu un paredzēto darbību saistīto informāciju, nepieciešams papildus laiks materiālu izvērtēšanai un lēmuma pieņemšanai un, pamatojoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 6<sup>1</sup>.panta ceturtajā daļā noteikto, Birojs pagarināja atzinuma izdošanas laiku AS „Putnu fabrika Ķekava” par vienu mēnesi.

5.2.8. Birojs izvērtēja iesniegtos papildinājumus un konstatēja, ka nepieciešama precizējoša informācija par Paredzēto darbību un tās ietekmi, līdz ar to Birojs pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20.panta (2) un (3)daļu, ar 2016.gada 31.marta vēstuli Nr.3-01/420 pieprasīja Ierosinātājai un Izstrādātājai sniegt papildus informāciju.

5.2.9. Izstrādātāja 2016.gada 5.aprīlī Birojā iesniedza precizējošu informāciju.

## 6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

6.1. IVN ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tajā skaitā ietekmes, kas izriet no būvdarbu nepieciešamības, būvniecības laikā radušos atkritumu apsaimniekošanas, atkritumu transportēšanas, gaisu piesārņojošo vielu emisijas un smaku veidošanās, trokšņa līmeņu izmaiņām, Paredzētās darbības radīto vides stāvokļa izmaiņu ietekmi uz ekosistēmām un bioloģisko daudzveidību, aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem, kultūrvēsturiskiem objektiem, ainaviskām teritorijām, grunts un gruntsūdens kvalitāti u.c. jomām, kā arī šo jomu mijiedarbību. Ziņojumā 1.3. nodaļā ir analizēta lerosinātās esošās un Paredzētās darbības atbilstība atsaucēs dokumentiem par labākajiem pieejamiem tehnoloģiskajiem paņēmieniem (turpmāk LPTP), proti, analizēts sekojošos dokumentos noteiktais:

6.1.1. „Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem intensīvai māļputnu un cūku audzēšanai”;

6.1.2. „Atsauces dokuments par LPTP lopkautuvēs un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu ražošanā”

6.1.3. „Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem pārtikas, dzērienu un piena rūpniecībā”.

6.2. Pārvalde, izvērtējot uzņēmuma atbilstību LPTP atsaucēs dokumentu prasībām un darbību iepriekšējās atļaujas darbības laikā, Atļaujā norādījusi no vides aizsardzības viedokļa prioritāros uzdevumus tuvākajiem gadiem:

6.2.1. nodrošināt, ka māļputnu mēslu apsaimniekošana uzņēmumā pilnībā atbilst LPTP atsaucēs dokumentu prasībām,

6.2.2. īstenot pasākumus, kas vērsti uz gruntsūdeņu piesārņošanas riska ar nitrātiem samazināšanu;

6.2.3. izstrādāt un īstenot smaku samazināšanas plānu, ietverot tajā organizatoriskus un tehniskus pasākumus un saskaņot šo plānu ar vietējo pašvaldību;

6.2.4. ieviest tādu ražošanas notekūdeņu priekšattīrīšanas sistēmu, kas nodrošinātu atbilstošu ražošanas notekūdeņu kvalitāti pirms nodošanas centralizētajā kanalizācijas tīklā un pirms lietus notekūdeņu novadīšanas vidē.

6.3. Novērtējis Ziņojumā un papildus iesniegto informāciju, Birojs secina, ka Ziņojuma autori ir apzinājuši galvenos ar Darbības vietu un Paredzēto darbību saistītos faktorus, kas var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, tajā skaitā ņemot vērā līdzšinējo teritorijas izmantošanas veidu un vides stāvokli, piesārņojuma līmeni vietās, kur tas pārsniedz vides kvalitātes normatīvus, esošās un citas plānotās darbības, apkārtnes teritorijas un iedzīvotāju blīvumu, Paredzētās darbības raksturu, apjomus, piesārņojuma un traucējumu veidus, negadījumu un avāriju riskus u.c., kā arī meklējuši risinājumus LPTP nodrošināšanai. Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas esošajā darbībā, to paplašinot, kur iespējamās šīs paplašināšanas ietekmes ir vērtētas gan Ziņojumā, gan šajā atzinumā. Šāda novērtējuma ietvarā Birojs secina, ka viens no būtiskākajiem aspektiem ir gaisa piesārņojums, smakas, kas rodas un radīsies pēc Paredzētās darbības realizācijas, summāri ar esošo darbību un esošajiem smaku avotiem. Ņemot vērā plānotās ražošanas apjomus, potenciāli būtiska ietekme uz virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, augsnes un grunts kvalitāti varētu rasties avāriju situācijās, ja avārijas rezultātā augsnē, gruntī, gruntsūdeņos un virszemes ūdeņos nonāktu piesārņojošās vielas, kā arī, ja tiek lauzts līgums ar SIA „Rīgas ūdens” par notekūdeņu novadīšanu pilsētas kanalizācijas tīklā, jo alternatīvi notekūdeņu novadīšanas risinājumi netiek apskatīti. Netiek prognozētas būtiskas ainaviskās pārmaiņas, ietekme uz kultūrvēstures vērtībām, bioloģiski vērtīgu teritoriju un ekosistēmu pārveidošana, kā arī ir paredzēts pasākumu kopums kopējo ietekmju mazināšanai, kas detalizētāk vērtēts turpmākajās šī atzinuma sadaļās.

#### **6.4. Ziņojumā identificēti un izvērtēti šādi galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie ietekmes uz vidi aspekti:**

- 6.4.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija, izmaiņas gaisa kvalitātē un iespējamā smaku izplatība.
- 6.4.2. Trokšņa līmeņa izmaiņas.
- 6.4.3. Ūdeņu (virszemes, pazemes) un grunts piesārņojums.
- 6.4.4. Avāriju un negadījumu riski.
- 6.4.5. Vides kvalitātes novērtēšanas monitorings.

#### **6.5. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības būtiskākās ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:**

##### **6.5.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija, izmaiņas gaisa kvalitātē un iespējamā smaku izplatība:**

6.5.1.1. Viena no būtiskākajām ietekmēm un nozīmīgākajiem vidi ietekmējošiem aspektiem ir smakas, gaisa piesārņojums no putnu novietnēm un mēslu apsaimniekošanas, kas saistāma ar Ierosinātās esošo un Paredzēto darbību. Kā galvenie smaku emisijas avoti uzņēmumā novērtēti - putnu mītnes, mēslu krātuve, blakusproduktu šķirošanas iecirknis, kā arī vārīšanas un kūpināšanas kameras, kas atrodas PPN-2, savukārt nozīmīgākās emisijas gaisā radīsies no dabasgāzes sadedzināšana apkures iekārtās, putnu audzēšanas, mēslu uzglabāšanas, dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu sadedzināšanas, dezinfekcijas procesiem, gaļas pārstrādes (kūpināšanas), degvielas uzpildes un uzglabāšanas.

6.5.1.2. No Ziņojuma secināms, ka galvenās piesārņošās vielas no Paredzētās darbības būs slāpekļa savienojumi un putekļu daļiņas ( $PM_{10}$  un  $PM_{2,5}$ ). Savukārt no autotransporta sagaidāmas oglekļa oksīda, slāpekļa dioksīda un putekļu emisijas gaisā.

6.5.1.2.1. Novērtēts, ka esošie gaisa piesārņojuma avoti uzņēmumā jau ir emisijas no apkures iekārtām no jaunputnu zonas (21 emisijas avots), pieaugušo putnu zonas (23 emisijas avoti), inkubatora (2 emisijas avoti), broileru zonas (82 emisijas avoti). Kopā apkures iekārtās tiek patērēts  $8626000 m^3$  dabasgāzes. Ziņojumā sniegta informācija par galvenajiem izmešu avotiem un piesārņošām vielām no katras avotu grupas tajā skaitā, emisijas no 2 dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu sadedzināšanas iekārtām, putnu mītnēm, putnu mītnu dezinfekcijas, no inkubatora, no gaļas pārstrādes kūpināšanas procesa, no darbībām ar pakaišiem, no mēslu uzglabāšanas un no degvielas uzglabāšanas un uzpildīšanas.

6.5.1.3. Novērtējot Paredzēto darbību, sniegta informācija, ka Ierosinātāja neparedz jaunas darbības uzsākšanu, kas būtu saistītas ar cita veida ražošanas procesiem un varētu radīt jauna veida emisijas avotus. Paredzētas tikai izmaiņas jau esošu procesu ietvaros (jaunas apkures iekārtas, jaunas ventilācijas iekārtas, putnu vietu skaita palielināšana, daļēja olu dezinfekcijas pārcelšana uz pieaugušo putnu nodaļu), kas ietekmē emisijas apjomus vai avotu skaitu. Novērtēts, ka Paredzētās darbības rezultātā veidosies:

6.5.1.3.1. emisijas no apkures iekārtām no jaunputnu zonas (21 emisijas avots), pieaugušo putnu zonas (23 emisijas avoti), inkubatora (2 emisijas avoti), broileru zonas (91 emisijas avoti). Kopā apkures iekārtās tiks patērēts  $9763000 m^3$  dabasgāzes. Informācija par plānotajām apkures iekārtām sniegta Ziņojuma 3.1. tabulā;

6.5.1.3.2. emisijas no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu sadedzināšanas iekārtām. Plānots, ka kopumā uzņēmumā tiks sadedzinātas 640 t/gadā dzīvnieku izcelsmes blakus produktu. Kopējās emisijas no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu sadedzināšanas plānotas:

6.5.1.3.2.1. slāpekļa dioksīda emisijas daudzums – 1,392 t/gadā,

- 6.5.1.3.2.2. oglekļa oksīda emisijas daudzums – 0,176 t/gadā,
- 6.5.1.3.2.3. sēra dioksīda emisijas daudzums – 0,176 t/gadā,
- 6.5.1.3.2.4. daļiņu PM<sub>10</sub> emisijas daudzums – 0,035 t/gadā,
- 6.5.1.3.2.5. daļiņu PM<sub>2,5</sub> emisijas daudzums – 0,035 t/gadā,
- 6.5.1.3.2.6. hlorūdeņraža emisijas daudzums – 0,035 t/gadā,
- 6.5.1.3.2.7. fluorūdeņraža emisijas daudzums – 0,0036 t/gadā,
- 6.5.1.3.2.8. kopējā organiskā oglekļa emisija – 0,035 t/gadā.

Atbilstoši Izstrādātājas 2016.gada 17.marta vēstulē sniegtajai informācijai, sagatavojot iesniegumu A kategorija piesārņojošas darbības atļaujas grozījumiem, emisiju limitu projekts tiks aktualizēts.

- 6.5.1.3.3. emisijas no putnu mītnēm. Emisiju avotu fizikālie parametri un katra emisijas avota radītais piesārņojošo vielu daudzums apkopots Ziņojuma 13.pielikumā. Kopējās emisijas gadā no putnu audzēšanas sastādīs:

- 6.5.1.3.3.1. amonjaka emisijas daudzums – 194,51 t/gadā,
- 6.5.1.3.3.2. slāpekļa (I) oksīda emisijas daudzums – 33,16 t/gadā,
- 6.5.1.3.3.3. daļiņu PM<sub>10</sub> emisijas daudzums – 62,95 t/gadā,
- 6.5.1.3.3.4. daļiņu PM<sub>2,5</sub> emisijas daudzums 9,99 t/gadā.

- 6.5.1.3.4. emisijas daudzums no putnu mītnu dezinfekcijas skaitliski nav novērtēts, jo uzņēmums plāno dezinfekcijas līdzekļu maiņu, un formālīna vietā paredzēts izmantot glutāraldehīdus saturošus dezinfekcijas līdzekļus. Atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumos Nr. 1290 „*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” glutāraldehīdiem nav noteikti gaisa kvalitātes normatīvi. Arī Lielbritānijas valdības izstrādātajās vadlīnijās glutāraldehīds nav ietverts to vielu sarakstā, kam noteiktas vadlīnijas gaisa kvalitātes novērtējumam. Kopumā secināms, ka ir paredzēts nozīmīgi samazināt formālīna izmantošanu, tādējādi uzlabojot situāciju kopumā.

- 6.5.1.3.5. emisijas no dezinfekcijas procesiem inkubatorā:

- 6.5.1.3.5.1. formaldehīds – D1 alternatīvas gadījumā 2,38 t/gadā, bet D2 – aptuveni 2,4 t/gadā
- 6.5.1.3.5.2. metanols – D1 alternatīvas gadījumā 0,363 t/gadā, bet D2 – 0,363 t/gadā

Ziņojumā norādīts, ka olu un inkubatora telpu dezinfekcijai arī turpmāk tiks izmantoti formaldehīdu saturoši dezinfekcijas līdzekļi (pārsvārā formalīns). Novērtēts, ka, gan D1 alternatīvas, gan D2 alternatīvas realizācijas gadījumā kopējais formalīna patēriņš nemainīsies, gadā plānots patērējot aptuveni 5746 litrus formalīna. Atbilstoši drošības datu lapai formalīna sastāvā ir 38% formaldehīda un 8 % metanola.

- 6.5.1.3.6. Emisijas no gaļas pārstrādes kūpināšanas procesa:

- 6.5.1.3.6.1. slāpekļa dioksīda emisijas daudzums – 0,075 t/gadā,
- 6.5.1.3.6.2. oglekļa oksīda emisijas daudzums – 0,207 t/gadā,
- 6.5.1.3.6.3. sēra dioksīda emisijas daudzums – 0,0086 t/gadā,
- 6.5.1.3.6.4. daļiņu PM<sub>10</sub> emisijas daudzums – 0,171 t/gadā,
- 6.5.1.3.6.5. daļiņu PM<sub>2,5</sub> emisijas daudzums – 0,147 t/gadā,
- 6.5.1.3.6.6. GOS emisijas daudzums – 0, 420t/gadā,

6.5.1.3.6.7. formaldehīda emisijas daudzums – 0,012 t/gadā,

6.5.1.3.6.8. etiķskābes emisija – 0,042 t/gadā.

6.5.1.3.7. emisijas no darbībām ar pakaišiem :

6.5.1.3.7.1. daļiņu PM<sub>10</sub> emisijas daudzums – P1 alternatīvas gadījumā 0,020 t/gadā, bet P2 – aptuveni 0,006 t/gadā,

6.5.1.3.7.2. daļiņu PM<sub>2,5</sub> emisijas daudzums – P1 alternatīvas gadījumā 0,0030 t/gadā, bet P2 – aptuveni 0,0009 t/gadā.

6.5.1.3.8. emisijas no mēsļu uzglabāšanas:

6.5.1.3.8.1. amonjaka emisijas daudzums – 10,86 t/gadā,

6.5.1.3.8.2. slāpekļa (I) oksīda emisijas daudzums – 31,45 t/gadā.

6.5.1.3.9. emisijas no degvielas uzglabāšanas un uzpildīšanas - GOS 0,405 t/gadā.

6.5.1.4. Lai novērtētu esošo piesārņojumu Darbības vietas apkārtnē, izmantoti Valsts SIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC) sniegtie dati par emisiju fona koncentrāciju ietekmes zonā (bez AS „Putnu fabrika Ķekava” darbības). Kā norādīts LVĢMC izziņā, sniegtā informācija balstās uz modelēšanu ar EnviMan datorprogrammu, izmantojot Gausa matemātisko modeli. Saskaņā ar LVĢMC sniegto informāciju esošais piesārņojuma līmenis (gada vidējā koncentrācijas) Paredzētās darbības teritorijā:

6.5.1.4.1. oglekļa oksīdam ir 326 µg/m<sup>3</sup>,

6.5.1.4.2. slāpekļa dioksīdam ir 5,1 µg/m<sup>3</sup>,

6.5.1.4.3. daļiņām PM<sub>10</sub> – 8,11 µg/m<sup>3</sup>,

6.5.1.4.4. daļiņām PM<sub>2,5</sub> – 6,2 µg/m<sup>3</sup>,

6.5.1.4.5. sēra dioksīdam – 0,61 µg/m<sup>3</sup>;

6.5.1.4.6. dati nav amonjaka, slāpekļa (I) oksīda un formaldehīda emisijas avotiem.

6.5.1.5. Ziņojumā atspoguļots novērtējums esošajai situācijai, ņemot vērā Kompleksā veiktās darbības. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai aprēķini veikti visām vielām, kurām saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr.1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk MK noteikumi Nr.1290) noteikti gaisa kvalitātes normatīvi vai mērķlielumi, kā arī amonjakam, slāpekļa (I) oksīdam, hlorūdeņradim, fluorūdeņradim un etiķskābei. Saskaņā ar 2013. gada 2. aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr. 182 „*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” 20. punktu, lai novērtētu amonjaka, slāpekļa (I) oksīda, hlorūdeņraža, fluorūdeņraža un etiķskābes emisijas ietekmi uz gaisa kvalitāti, izmantotas vadlīnijas (*Horizontal guidance: environmental permitting, H1 Environmental risk assessment for permits: overview and annexes*, Environment Agency, 2012, <https://www.gov.uk/government/publications/h1-environmental-risk-assessment-for-permits-overview>), Gaisa kvalitātes normatīvi atspoguļoti Ziņojuma 1.41.tabulā. Novērtēts, ka MK noteikumos Nr.1290 noteiktie robežlielumi slāpekļa dioksīdam, oglekļa oksīdam, sēra dioksīdam, daļiņām PM<sub>10</sub>, daļiņām PM<sub>2,5</sub>, hlorūdeņradim, fluorūdeņradim, formaldehīdam un etiķskābei nav pārsniegti, tomēr amonjakam summārā piesārņojuma koncentrācijas vidējā vērtība uzņēmuma teritorijā attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu ir 170,49%, bet maksimālā koncentrācija ārpus uzņēmuma nomātās teritorijas robežas ir 42,90 % no normatīva, savukārt amonjakam summārā piesārņojuma koncentrācijas pie 100.procentiles attiecīgi ir 148% un 71,36% % no normatīva. Tāpat novērtēts, ka slāpekļa (I) oksīda summārā piesārņojuma koncentrācijas vidējā vērtība uzņēmuma teritorijā attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu ir 232,86%, bet maksimālā koncentrācija ārpus uzņēmuma nomātās teritorijas robežas ir 56,61 % no



normatīva, savukārt slāpekļa (I) oksīda summārā piesārņojuma koncentrācijas pie 100.procentiles attiecīgi ir 198,65% un 94,50% no normatīva.

- 6.5.1.6. Plānotā situācija un izmaiņas gaisa kvalitātē objekta apkārtņē, tajā skaitā, nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos (izmešu daudzuma un piesārņojuma izkliedes novērtējums) veikts, ņemot vērā gan Paredzēto darbību, gan esošās darbības Kompleksa teritorijā (emisiju izkliedes aprēķini Ziņojuma 3.2. nodaļā un 16.pielikumā). Prognozētās gaisu piesārņojošo vielu emisijas nozīmīgums novērtēts, veicot piesārņojuma izkliedes aprēķinus tām piesārņojošām vielām, kurām noteikti gaisa kvalitātes normatīvi vai vadlīnijas, t.sk. slāpekļa dioksīds, oglekļa oksīds, sēra dioksīds, daļiņas  $PM_{10}$ , daļiņas  $PM_{2.5}$ , hlorūdeņradis, fluorūdeņradis, formaldehīds un etiķskābe, amonjaks un slāpekļa (I) oksīds. Gaisa piesārņojuma izkliedes aprēķini esošajai un plānotajai situācijai veikti, izmantojot datorprogrammu The Leading Atmospheric Dispersion Model (ADMS 5.1), izstrādātais CERC – Cambridge Environmental Research Consultants, beztermiņa licence P05-0399-C-AD500-LV). Novērtējuma rezultāti salīdzināti ar robežlielumiem un mērķlielumiem, kas noteikti MK noteikumos Nr.1290 un vadlīnijās *Horizontal guidance: environmental permitting, H1 Environmental risk assessment for permits: overview and annexes*, Environment Agency, 2012, <https://www.gov.uk/government/publications/h1-environmental-risk-assessment-for-permits-overview>). Secināts, ka slāpekļa dioksīdam, oglekļa oksīdam, sēra dioksīdam, daļiņām  $PM_{10}$ , daļiņām  $PM_{2.5}$ , hlorūdeņradim, fluorūdeņradim un etiķskābei normatīvi saistībā ar Paredzētās darbības realizāciju un esošajām aktivitātēm Kompleksā netiks pārsniegti, tomēr pieaugs amonjaka un slāpekļa (I) oksīda emisijas. Salīdzinot gaisa piesārņojuma izkliedes aprēķinus ar esošo situāciju, samazināsies emisijas no kūpināšanas procesiem (etiķskābe), savukārt nedaudz izmainās emisijas no kritušo dzīvnieku sadedzināšanas iekārtām (sēra dioksīds, hlorūdeņradis un fluorūdeņradis), bet pieaugs emisiju apjoms, kas saistīts ar dabasgāzes sadedzināšanu, putnu audzēšanu un mēslu uzglabāšanu. Ziņojumā norādīts, ka mēslu uzglabāšanas rezultātā sagaidāmi Lielbritānijas valdības izstrādāto vadlīniju cilvēka veselības aizsardzībai pārsniegumi amonjakam un slāpekļa (I) oksīdam. Vienlaicīgi arī norādīts, ka jāņem vērā, ka šo piesārņojošo vielu emisiju daudzums aprēķināts, izmantojot literatūrā pieejamos emisijas faktorus, kas ir ļoti konservatīvi, nevis datus, kas iegūti mērījumu ceļā. Ziņojumā secināts, ka nelabvēlīgākās alternatīvas izvēle mītņu ventilācijas un siltumapgādes sistēmā būtiski neietekmēs izkliedes rezultātu, augstākās koncentrācijas saskaņā ar aprēķinu rezultātiem sagaidāmas mēslu krātuves ziemeļu daļā uzreiz aiz mēslu krātuves sienas un vadlīnijās noteiktā normatīva pārsnieguma maksimālā zona nepārsniegs 70 metrus (slāpekļa (I) oksīda stundas koncentrācijas gadījumā) no mēslu krātuves (ziņojumā norādīts, ka lielākā šīs teritorijas daļa atrodas uzņēmuma nomātajā teritorijā). Novērtēts, ka MK noteikumos Nr.1290 noteiktais mērķlielums ( $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ) formaldehīdam D1 un D2 alternatīvas realizācijas gadījumā, ņemot vērā arī emisijas avotus, kas emitē formaldehīdu no kūpināšanas procesiem PPN-2, tiek pārsniegts. Ziņojumā norādīts, ka mērķlieluma pārsniegums konstatēts tūlīt aiz uzņēmuma teritorijas, kas saskaņā ar Ķekavas pagasta teritorijas plānojumu 2009.-2021. gadam ir jauktas ražošanas un darījumu apbūves teritorija un, ka formaldehīda koncentrācija strauji samazinās un jau pēc 20 metriem vairs nav paredzami mērķlieluma pārsniegumi (Ziņojuma 3.18. un 3.19. attēli). Izvērtējot gan esošās, gan plānotās situācijas raksturojumu, Birojs secina, ka galveno ietekmi rada un arī turpmāk radīs amonjaka, slāpekļa (I) oksīda un formaldehīda (ievērojami mazāk) emisijas un piesārņojuma izklidei nelabvēlīgos apstākļos tās kopējo smaku veidā varētu radīt ietekmi dzīvojamā apbūves zonā, lai gan summārā piesārņojuma koncentrācija Darbības vietā lokāli varētu būt arī atšķirīga un vietām ārpus Kompleksa teritorijas mazāka kā Ziņojumā novērtēts, jo vides stāvokļa novērtējumā ņemts vērā maksimāli nelabvēlīgākais scenārijs, pieņemot, ka LVQMC sniegtā informācija par maksimālo fona piesārņojuma līmeni attiecināma uz visu Kompleksa teritoriju un Darbības vietu.

6.5.1.7. Smaku fona koncentrācija noteikta ar mērījumiem emisiju avotos uzņēmuma teritorijā (mērījumus veikusi SIA „*Vides audits*” laboratorija). Smaku izplatības novērtējums Paredzētajai darbībai veikts, pamatojoties uz 2015. gada vasarā un rudenī veiktajiem smaku koncentrācijas mērījumiem. Novērtēts, ka galvenie smaku emisijas avoti uzņēmumā ir putnu mītnes, mēslu krātuve, blakusproduktu šķirošanas iecirknis, kā arī vārīšanas un kūpināšanas kameras, kas atrodas aiz PPN-2 (Testēšanas pārskati pievienoti Ziņojuma 7.pielikumā). Izvērtējot mājputnu audzēšanas rezultātā radītās smaku emisijas, ir ņemta vērā arī tīrīšanas laikā radītās smakas emisija. Saskaņā ar smakas koncentrācijas mērījuma rezultātiem smakas no mēslu krātuves 2015.gada vasarā sastādīja  $0,1313 \text{ OU}_E/\text{m}^2/\text{s}$ , bet rudenī  $0,2361 \text{ OU}_E/\text{m}^2/\text{s}$ , no blakusproduktu šķirošanas iecirkņa attiecīgi  $32,64 \text{ OU}_E/\text{s}$  un  $28,44 \text{ OU}_E/\text{s}$ , PPN-2 kūpināšanas kameras izvada –  $1039,2 \text{ OU}_E/\text{s}$  un  $1181,18 \text{ OU}_E/\text{s}$ , PPN-2 vārīšanas kameras izvada –  $594,83 \text{ OU}_E/\text{s}$  un  $642,42 \text{ OU}_E/\text{s}$ . Aprēķinos ņemtas vērā šo mērījumu vidējās vērtības. Ņemot vērā, ka vidējās vērtības atšķiras no maksimāli nomēritajiem emisiju daudzumiem, Birojs secina, ka rudens periodā un nelabvēlīgākos meteoroloģiskajos apstākļos smaku emisijas varētu būt lielākas kā Ziņojumā novērtētās. Veicot paredzētās darbības smaku koncentrācijas modelēšanu, ievērtēta arī SIA „*Melnā kafija*” plānotās darbības prognozētās smaku emisijas, kā arī ņemti vērā jau esošie smaku objekti uzņēmuma teritorijā. Citi objekti, kuru darbības rezultātā veidojas pastiprinātas smaku emisijas, plānotās darbības teritorijas tuvumā nav identificēti. Smaku izkliedes aprēķini veikti, izmantojot datorprogrammu ADMS 5.1 (izstrādātājs CERC - Cambridge Environmental Research Consultants, beztermiņa licence P05-0399-C-AD500-LV). Aprēķini veikti, vadoties no Ministru kabineta 2014. gada 17. decembra noteikumos Nr. 724 „*Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos*” (turpmāk Noteikumi Nr.724) noteikto smakas normatīvu (mērķlielums  $5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$  spēkā no 2018.gada). Smaku augstākās koncentrācijas noteiktas divās uzņēmuma ietekmes zonās jaunputnu un pieaugušo putnu nodaļu ietekmes zonā un broileru nodaļas ietekmes zonā. Novērtējot piesārņojuma izkliedes aprēķinu rezultātus, secināts, ka aprēķinātās smaku koncentrācijas esošajā situācijā pārsniedz vai var pārsniegt Noteikumos Nr. 724 8.punktā noteikto mērķlielumu  $5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$  sešās viensētās – „*Skujnieki*” ( $7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ), „*Skujnieki 2*” ( $7,3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ), „*Vakarvēji*” ( $5,9 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ), „*Kāli*” ( $5,8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ), „*Ceriņsēta*” ( $6,2 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ) un „*Tīrelī*” ( $6,6 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ). Novērtējot plānoto situāciju, Ziņojumā norādīts, ka netiek plānoti jauni smaku emisijas avotu veidi, smakas veidosies mājputnu audzēšanas, kūsmēslu uzglabāšanas un gaļas produkcijas apstrādes rezultātā. Saistībā ar plānoto darbību palielināsies smaku emisijas avotu skaits - sešās neizmantotajās putnu mītnēs pēc to pārbūves tiks veikta broileru audzēšana. Paredzētās darbības rezultātā mainīsies vairāku esošo smaku emisijas avotu parametri, jo tiks pārbūvētas un atjaunotas 20 nerekonstruētās putnu mītnes. Emisiju avotu fizikālie parametri sniegti Ziņojuma 13.pielikumā. Smaku emisijas procentiļu aprēķiniem izmantoti LVGMC sniegtie dati par meteoroloģiskajiem apstākļiem par 2012., 2013. un 2014.gadiem. Novērtējot piesārņojuma izkliedes aprēķinu rezultātus, secināts, ka aprēķinātās smaku koncentrācijas pieaugs un pārsniegs vai var pārsniegt Noteikumos Nr. 724 8.punktā noteikto mērķlielumu  $5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$  četrās viensētās – „*Skujnieki*” ( $7,7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ), „*Skujnieki 2*” ( $8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ), „*Vakarvēji*” ( $6,4 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ) un „*Kāli*” ( $5,98 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ), savukārt viensētās „*Ceriņsēta*” ( $4,8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ) un „*Tīrelī*” ( $4,4 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ) samazināsies. Vienlaikus jāatzīmē, ka atbilstoši Noteikumos Nr. 724 43. punktā noteiktajam attiecībā uz esošām piesārņojošajām darbībām, kurām atļauja ir saņemta līdz šo noteikumu spēkā stāšanās datumam, šo noteikumu 8. punktā noteikto mērķlielumu lauksaimniecības nozares piesārņojošajām darbībām piemēro no 2018. gada 1. janvāra. Līdz minētajiem datumiem smakas mērķlielums ir  $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$  un to nedrīkst pārsniegt vairāk par 168 stundām gadā – jebkurā vietā ārpus iekārtas un iekārtas teritorijas, kas ir pieejama fiziskām personām, kā arī jebkurā vietā ārpus iekārtas un iekārtas teritorijas, kurā izvietotas pastāvīgas dzīvesvietas. Ziņojumā secināts, ka izkliedes aprēķinu rezultāti parāda, ka broileru nodaļā plānotie pasākumi uzlabos un nodrošinās pietiekamu vides aizsardzības

līmeni, savukārt nākotnē Ierosinātāja izvērtēs iespējas turpināt putnu mītnu pārbūvi, aptverot arī pieaugušo putnu nodaļu.

6.5.1.8. Tādējādi, No Ziņojuma neizriet, ka Paredzētā darbība varētu būt priekšnoteikums būtiskam gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumam. Tomēr attiecībā uz atsevišķām gaisu piesārņojošām vielām (amonjaks, slāpekļa (I)oksīds, formaldehīds) un smaku izplatību saglabājas piesardzība, jo - pie nosacījuma, ka netiek veikti vēl papildus ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi jau esošajām un atļautajām darbībām, darbības Kompleksa teritorijā summāri varētu sasniegt maksimālo pieļaujamo kapacitāti, jo jāņem vērā arī plānoto darbību nevienmērīgums un nelabvēlīgas piesārņojuma izkliedes apstākļus, smaku jūtāmība var būt iespējama tuvāko māju teritorijās atkarībā no meteoroloģiskajiem apstākļiem, tajā skaitā vēja virziena. Atbilstoši Ziņojumam Paredzētās darbības radītajām ietekmēm un vides stāvokļa uzraudzībai ir plānots monitorings. Plašāks monitoringa pasākumu apraksts ietverts Ziņojuma un šī Biroja atzinuma attiecīgajās nodaļās.

6.5.1.9. Līdz ar to - atbilstoši Ziņojumā ietvertajam novērtējumam un secinājumiem, - Birojs secina, ka ievērojot piesardzības pasākumus un paredzot arī turpmāku putnu mītnu pārbūvi Paredzētās darbības sagaidāmā ietekme uz gaisa kvalitāti ir sagaidāma, bet tā nebūs tik būtiska, lai sasniegtu vai pārsniegtu pašlaik spēkā esošos normatīvus ārpus uzņēmuma nomātās teritorijā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās, taču jārēķinās, ka smaku traucējumi periodiski var būt jūtami tuvākās apbūves teritorijās, kā arī normatīvie akti no 2018.gada paredz stingrākas prasības. Iespējamie ietekmes aspekti (to starpā emisiju avoti) ir apzināti un Paredzētās darbības Ziņojumā realizācijai ir ieteikti un Atļaujā nosakāmi konkrēti pasākumi emisiju daudzuma samazināšanai. Tādējādi, Birojs secina, ka ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā ir novērtēta ietekme uz gaisa kvalitāti, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība, kā arī noteikti ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi, lai Paredzētās darbības ietekme nepārsniegtu apjomus, kas sasniedz būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vides kvalitāti. Tomēr novērtētais ietekmes apjoms ir tieši atkarīgs no plānoto ietekmes mazināšanas pasākumu nodrošināšanas un papildus nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei, līdz ar to šie pasākumi ir ietverti obligāto nosacījumu kopumā. **Lemjot par obligāto prasību izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā gaisa kvalitātes un smaku normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Citādā veidā kā vien nodrošinot spēkā esošo gaisa piesārņojuma un smaku normatīvus Paredzētās darbības realizēšana nav pieļaujama. Tādēļ jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto pasākumu ietekmes uz gaisa kvalitāti samazināšanai realizācija un nodrošināma spēkā esošo gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana. Vienlaikus, ievērojot visu šajā Biroja atzinumā iepriekš minēto, kā arī vērtējumu un secinājumus, kas ietverti Ziņojumā par gaisu piesārņojošo vielu iespējamu emisiju, izmaiņām gaisa kvalitātē un iespējamo smaku izplatību Paredzētās darbības realizācijas gadījumā, Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai izvirzīt papildus obligātos nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) **AS “Putnu fabrika Ķekava” putnu kompleksa darbībā jānodrošina Noteikumu Nr.1290 noteikto prasību izpildi un nepieciešamie un paredzētie smaku samazināšanas pasākumi, lai nodrošinātu Noteikumos Nr.724 prasību ievērošanu, kā arī LPTP prasību nodrošināšanu, tajā skaitā sistemātiski un pārdomāti realizējot pārbūves darbus līdz ar paredzētajām emisiju mazināšanas un uzraudzības pasākumiem, tajā skaitā savlaicīgi rēķinoties ar Noteikumu Nr.724 prasību maiņu nākotnē.**
- b) **Jāizveido smaku piesārņojuma uzraudzības sistēma, kas ietver gan sūdzību reģistrēšanu, gan regulāru smakas sajūtāmības kontroli uzņēmuma teritorijā, uz uzņēmuma robežas, uzņēmumam tuvākajās dzīvojamās apbūves teritorijās, kā arī**

jānodrošina rezultātu protokolēšanu. Uzkrājot pietiekamu datu apjomu, jānodrošina atkārtots, detalizēts smaku emisiju izvērtējums un salīdzinājums ar smaku modelēšanas rezultātiem un, nepieciešamības gadījumā, jānodrošina problēmsituāciju novēršana vai papildus pasākumu realizācija smaku samazināšanai, piemēram, putnu barošanas diētas precizēšana, mēslu izvešanas optimizēšana, pakaišu materiāla un daudzuma izvēle, mēslu laukuma pārklāšana, filtru uzstādīšana vai citi papildus pasākumi.

- c) Ieteicams izveidot aizsargstādījumu - ātraudzīgu koku un krūmu joslu pret dzīvojamās apbūves teritorijām gaisa piesārņojuma izplatības ierobežošanai pieguļošajā teritorijā.
- d) Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā veicami pasākumi, kas noteikti Ministru kabineta 2014. gada 17. decembra noteikumos Nr. 724 „*Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos*”, tajā skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamībai.

#### 6.5.2. Troksnis un tā izplatība.

6.5.2.1. Viena no būtiskām ietekmēm, kas saistāma ar Paredzētās darbības realizāciju tās rakstura, specifikas un izvēlētās Darbības vietas dēļ ir trokšņa līmeņa izmaiņas un iespējamie trokšņa radītie traucējumi. Kompleksā ir identificētas trīs nozīmīgas trokšņa avotu grupas - barības silosu uzpilde, ārpus ēkām novietoto iekārtu (aukstuma iekārtas, ventilācijas izvadi, amonjaka kompresoru ūdens dzesētāji) radītais troksnis, kā arī transporta pārvietošanās uzņēmuma teritorijā un uz pievedceļiem. Kā nozīmīgs fona troksnis uzņēmuma apkārtnē ir identificēts A5 Rīgas apvedceļa (Salaspils—Babīte), A7 Rīga—Bauska—Lietuvas robeža (Grenctāle) autoceļa un pašvaldības autoceļa, kas savieno Kompleksa teritoriju ar autoceļu A5 un A7 radītais troksnis.

6.5.2.2. Cilvēku aizsardzībai no trokšņa radītā ilgtermiņa apgrūtinājuma Latvijas normatīvie akti paredz pieļaujamā trokšņa robežlielumus ilgtermiņa trokšņa rādītājiem  $L_{diena}$ ,  $L_{vakars}$ ,  $L_{nakts}$ . Trokšņa rādītājus — fizikālus lielumus, ar kuriem raksturo troksni, kas var radīt kaitīgas sekas, to piemērošanas kārtību un novērtēšanas metodes regulē Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 „*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk Trokšņa Noteikumi Nr. 16). Ņemot vērā minēto, ar Paredzētās darbības realizāciju jānodrošina tāds trokšņa līmenis, kas minētajās apbūves teritorijās nepārsniedz MK Noteikumu Nr. 16 2. pielikumā noteiktās trokšņa vērtības.

6.5.2.3. Atbilstoši spēkā esošā Ķekavas novada teritorijas plānojuma 2009. – 2021. gadam (apstiprināts ar Ķekavas novada domes saistošajiem noteikumiem Nr. SN-TPD-34/2009 „*Par Ķekavas novada teritorijas plānojumu*”) nosacījumiem Darbības vietas tuvumā ir gan mežsaimniecības teritorijas, gan jauktas ražošanas un darījumu apbūves teritorijas, gan lauksaimniecības teritorijas, gan mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas, gan arī savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas Skujeniekos. Līdz ar to, kur attiecināms, piemērojami mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijām noteiktie normatīvi.

6.5.2.4. IVN ietvaros novērtēts esošais vides stāvoklis (pastāvošais trokšņa līmenis Kompleksa teritorijā un tā apkārtnē) un sagaidāmās izmaiņas ar Paredzētās darbības realizāciju. Trokšņa novērtējuma prognozē ņemta vērā gan Paredzētā darbība, gan citas Kompleksa teritorijā plānotās darbības.

6.5.2.5. Trokšņa rādītāju novērtēšanai un aprēķināšanai izmantota Wölfel Meßsystem Software GmbH+Co K.G izstrādātā trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra IMMI 2015-1 (licences numurs S72/317). Paredzētās darbības teritorijā izvietoto avotu radītā trokšņa novērtēšana veikta atbilstoši metodei, kas ir paredzēta rūpnieciskās darbības radītā

trokšņa novērtēšanai un atbilst standartam LVS ISO 9613-2:200456. Autoceļu satiksmes radītā trokšņa novērtēšanai izmantota Francijā izstrādātā aprēķina metode „NMPB-Routes-96 (SETRA-CERTU-LCPC-CSTB)”, kas minēta izdevumā „Arrêté du 5 mai 1995 relatif au bruit des infrastructures routières, Journal Officiel du 10 mai 1995, Article 6” un Francijas standartā XPS 31-133.

6.5.2.6. Saskaņā ar Trokšņa Noteikumu Nr.16 1. pielikuma 1.2. punktu, novērtējot trokšņa rādītājus, tika ņemts vērā, ka dienas ilgums ir 12 stundas – no plkst. 7:00 līdz 19:00, vakars ilgums ir 4 stundas – no plkst. 19:00 līdz 23:00, bet nakts ilgums ir 8 stundas – no plkst. 23:00 līdz 7:00. Trokšņa rādītāju novērtēšana ir veikta 4 m augstumā virs zemes. Trokšņa rādītāju vērtības kartē ir attēlotas ar 5dB(A) soli.

6.5.2.7. Novērtēts, ka Kompleksa tuvumā ir ~ 22 dzīvojamās apbūves teritorijas, tajā skaitā individuālās dzīvojamās mājas, kurās piemērojami trokšņa normatīvi (Ziņojuma 2.11.tabula). Šīs mājas atrodas autoceļu un Kompleksa tiešā tuvumā (secināts, ka trokšņa līmenis dzīvojamo māju teritorijās „Mucenieki” (nakts periodā) un „Mežmaļi” (visos diennakts periodos) jau šobrīd ir paaugstināts. Aprēķinātie robežlielumu pārsniegumi pie visu ēku fasādēm ir no 1 līdz 5 dB(A) un, novērtējot trokšņa līmenim visvairāk pakļautās fasādes, konstatēts, ka dominējošie trokšņu avoti (kas izraisa trokšņa robežlielumu pārsniegumus) ir tieši autotransporta kustība pa autoceļiem A5 un A7 un pašvaldības autoceļu, kas savieno autoceļus A5 un A7.

6.5.2.8. Ziņojumā raksturoti galvenie Kompleksa teritorijā esošie trokšņa avoti, to atrašanās vieta un radītais trokšņa līmenis. Tāpat identificēta autotransporta kustības intensitāte uz Kompleksa pievadceļiem un autotransporta intensitāte uz tuvumā esošiem Autoceļiem A5, A7 un pašvaldības autoceļiem. Lai novērtētu barības silosu uzpildes un ārpus ēkām novietoto iekārtu (aukstuma iekārtas, ventilācijas izvadi, amonjaka kompresoru ūdens dzesētāji) radīto trokšņa emisiju, ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros tika veikti vides trokšņa mērījumi AS „Putnu fabrika Ķekava” teritorijā. Trokšņa mērījumus veica akreditēta testēšanas institūcija (LATAK Reģistrācijas Nr. LATAK-T-399-05-2009), ievērojot normatīvo aktu, standartu un mērījuma veikšanas uzdevumā noteiktās prasības. Trokšņa testēšanas pārskati ir pievienoti šī ziņojuma 10. pielikumā. Konstatēts, ka ar uzņēmuma darbību ir saistīts arī transportēšanas laikā radītais troksnis, kur dominējošais trokšņa avots ir nevis uzņēmuma teritorija, bet tuvumā esošie autoceļi. Detalizēta informācija par esošajiem un plānotajiem ārējiem transportēšanas apjomiem sniegta Ziņojumā 1.49. tabulā. Transporta pārvietošanās AS „Putnu fabrika Ķekava” teritorijā ietver transporta kravas automašīnu pārvietošanos starp putnu novietnēm, autoiekāvēju pārvietošanos, traktoru pārvietošanos (skaidu pārvietošana, mēslu pārvietošana, pārvietošanos starp putnu novietnēm).

6.5.2.9. Plānotā trokšņa līmeņa novērtējumā pieņemts, ka inkubators, kūpinātava, amonjaka kompresoru ūdens dzesētāji un ventilācijas izvadi darbojas 24 stundas 365 dienas gadā. Ziņojumā secināts, ka ventilācijas vārstu, kas novietoti mītņu sānos, radītais troksnis pārsniedz uz putnu mītnes jumta novietotās ventilācijas izvadu radīto troksni (detālāka informācija par ventilācijas izvadu radīto troksni pieejama Ziņojuma 3.4.nodaļā). Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju transporta līdzekļu radītā trokšņa emisiju raksturošanai paredzētās darbības teritorijā izmantoti dati, kas iegūti no IMAGINE projekta ietvaros izstrādātās datu bāzes SourceDB, kurā apkopti rūpniecisko objektu trokšņa avotu emisijas līmeņi. Saskaņā ar šajā datu bāzē sniegto informāciju, kravas automašīnu, kas pārvietojas ar ātrumu mazāku par 20 km/h, vidējā radītā skaņas jauda ir 103,8 dB(A), bet traktoru – 106 dB(A). Novērtēts, ka no Paredzētās darbības radītais trokšņa līmenis tuvākajās dzīvojamās apbūves teritorijās dienas laikā būs 46 dB(A), bet vakara un nakts periodā 43 dB(A).

6.5.2.10. Veicot sagaidāmā kopējā trokšņa līmeņa novērtējumu, secināts, ka:

6.5.2.10.1. Ziņojumā novērtēts, ka kopējais trokšņa līmenis AS „Putnu fabrika Ķekava” tuvumā esošajā dzīvojamās apbūves teritorijās dienas periodā būs

robežās no 43 līdz 56 dB(A), dienas normatīvs 55 dB(A), vakara periodā no 39 līdz 52 dB(A), vakara normatīvs – 50 dB(A), bet nakts periodā no 38 līdz 50 dB(A), nakts normatīvs – 45 dB(A). Pamatojoties uz modelēšanas rezultātiem, tika secināts, ka vairākumā no tuvumā esošajām dzīvojamās apbūves teritorijām ir prognozējams kopējā trokšņa līmeņa pieaugums, kas nepārsniedz normatīvajos aktos noteiktos robežlielumu un trokšņa līmeņa pieaugums ir nebūtisks. Vienlaikus secināts, ka sagaidāmi trokšņa līmeņa robežlielumu pārsniegumi no 1 līdz 5 dB(A) dzīvojamās apbūves teritorijās „Mucenieki”, „Mežmaļi” un „Tīreļi”.

6.5.2.10.2. Ziņojumā norādītajās teritorijās „Mucenieki” un „Mežmaļi” kopējā trokšņa līmeņa pieaugums nav prognozējams, bet saglabāsies esošie trokšņa robežlielumu pārsniegumi, kur galvenais trokšņa avots ir autotransporta kustība pa pašvaldības autoceļu, kas savieno autoceļus A5 un A7. Savukārt dzīvojamās apbūves teritorijā „Tīreļi”, saskaņā ar modelēšanas rezultātiem, nakts periodā kopējais trokšņa līmenis pieaugs no 45 dB(A) līdz 46 dB(A), līdz ar to pie maksimālās transporta intensitātes var prognozēt trokšņa līmeņa robežlieluma pārsniegumu nelielā apbūves teritorijas daļā par 1 dB(A). Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, izvērtējot katra trokšņa avota (dažādi rūpnieciskā objekta trokšņa avoti un autoceļa radītais troksnis) devumu summārajā trokšņa līmenī dzīvojamās apbūves teritorijā, tika konstatēts, ka lielāko ietekmi uz šo teritoriju var radīt transporta kustība pa autoceļiem A5, A7 un pašvaldības autoceļu (dažādu autoceļu devums robežās no 6,8 līdz 42,9 dB(A)), bet AS „Putnu fabrika Ķekava” teritorijā novietoto trokšņa avotu radītais trokšņa līmenis dzīvojamās apbūves teritorijā „Tīreļi” nepārsniedz 28 dB(A)).

6.5.2.11. Ņemot vērā to, ka atbilstoši IVN aprēķiniem esošais vides trokšņa līmenis (dominējošais troksnis no autotransporta kustības) Kompleksa apkārtnē jau šobrīd pārsniedz normatīvajos MK Noteikumos Nr.16 noteiktos robežlielumus dienas, vakara un nakts periodam atsevišķu dzīvojamo ēku tuvumā, Birojs atzīst, ka nebūtu pieļaujama tādu jaunu trokšņa avotu paredzēšana un satiksmes intensitātes palielināšanās, kas būtiski pasliktina esošo situāciju. Kā to uzrāda Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums un tā ietvaros sagatavotais Ziņojums, pašas Paredzētās darbības radītais troksnis ārpus Kompleksa nebūs nozīmīgs un neradīs trokšņa robežlielumu pārsniegumus pie tuvumā esošajām dzīvojamām mājām, kā arī ar Paredzētās darbības realizāciju nav sagaidāma būtiska esošās situācijas pasliktināšanās. Birojs var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem, ka ar plānotajām papildus darbībām un transporta intensitātes palielinājumu summārais trokšņa līmeņa pieaugums nebūtu būtisks, taču trīs dzīvojamās apbūves teritorijās tas pārsniegs normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus, kur pārsnieguma galvenais cēlonis ir esošā autotransporta kustība pa autoceļu. Ņemot vērā minēto, Birojs atzīst, ka nebūtu pamata darbības nepieļaušanai pašreizējā situācijā, tomēr ietekmes uz vidi novērtējums pēc būtības ir tikai prognoze un faktisko situāciju visobjektīvāk novērtēt var trokšņu mērījumi, tajā skaitā arī pēc Paredzētās darbības uzsākšanas. **Līdz ar to, ievērojot Darbības vietas specifiku un to, ka tuvumā esošās apbūves teritorijas atzīstamas kā tādas, kas ir pret trokšņa līmeņa izmaiņām jutīgas (pastāvošā trokšņa līmeņa dēļ), un to, ka nav pieļaujams ar Paredzētās darbības realizāciju pasliktināt esošo situāciju, - turpmākās projektēšanas, darbu izpildes un objekta ekspluatācijas laikā jāievēro obligāti risinājumi, un nav pieļaujams paredzēt jaunus, šī IVN ietvaros nenovērtētus trokšņa avotus un nepieciešamības gadījumā jāparedz papildus nosacījumi, ja, piemēram, ekspluatācijas gaitā rastos iepriekš neprognozēti apstākļi. Birojs uzsver, ka**

normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājam saistoša. Tādējādi, Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai ir izvirzāmi obligātie nosacījumi ar kādiem paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:

- a) Tehnoloģiskajām iekārtām jāatbilst 2002.gada 23.aprīļa Ministru kabineta noteikumos Nr.163 „*Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām*” noteiktajām prasībām.
- b) Atbilstoši Ziņojumā norādītajam nepieciešamības gadījumā, ierobežojama transportlīdzekļu kustība vakara un nakts periodos.
- c) Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā veicami mērījumi un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par papildus pasākumu, tajā skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildus pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Pārvaldē un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kuriem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.
- d) Ja tiek paredzēti jauni, šī IVN ietvaros nenovērtēti trokšņa avoti vai Paredzētās darbības realizācijas gaitā tiek identificēti citi iepriekš neprognozēti apstākļi, kas var būt pamats trokšņa līmeņa pieaugumam, pirms šādu izmaiņu veikšanas jānodrošina atkārtota trokšņa novērtējuma veikšana, balstoties uz aktualizēto informāciju, rezultāti jāiesniedz Pārvaldē. Atkarībā no novērtējuma rezultātiem lemjams par papildus pasākumu, tajā skaitā izmaiņu pieļaujamības un Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību.

### 6.5.3. Ūdeņu (virszemes, pazemes) un grunts piesārņojums, iespējamās vides kvalitātes izmaiņas:

6.5.3.1. Novērtējot Birojā iesniegto Ziņojumu, Birojs atzīst, ka vēl viens no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspektiem, kas var būt būtisks esošās un Paredzētās darbības realizācijas kontekstā, ir ūdeņu (virszemes, pazemes) un grunts piesārņojums. Pirmkārt, pati Paredzētā darbība ir piesārņojoša rakstura darbība, kas saistīta ar liela apjoma daudzuma notekūdeņu, mēslu un ķīmisko vielu apsaimniekošanu. Tā kā putnu mītnes un ražošanas telpas ir ar ūdensnecaurlaidīgām betona grīdām, tieša ietekme uz apkārtējo vidi ir lielā mērā novērsta, savukārt plānotā pārbūve ļauj papildus novērst bojājumus un sakārtot šos segumu. Otrkārt, par potenciāli gruntsūdeņus piesārņojošu objektu AS „*Putnu fabrika Ķekava*” teritorijā uzskatāma mēslu krātuve un degvielas uzpildes stacija. Nepārdomātas rīcības vai negadījumu rezultātā piesārņojums, gan sadzīves notekūdeņu, gan ražošanas notekūdeņu (no putnu mītnu tīrīšanas un dezinfekcijas darbiem, tehnoloģisko iekārtu apkopes un tīrīšanas darbiem, putnu pārstrādes korpusa, DUS), lietus notekūdeņu savākšanas un novadīšanas nepareizas organizēšanas gadījumā var nonākt apkārtējā vidē. Mēslu krātuve ir atjaunota pēdējo divu gadu laikā, izklājot to ar betona segumu un izveidojot noteces savākšanas sistēmu, tādējādi šīs vēsturiskās ietekmes ir būtiski samazinātas. Savukārt notekūdeņu apsaimniekošana raksturota turpmāk. Treškārt, Darbības vietu jau raksturo līdzšinējais vēsturiskais piesārņojums, kā arī ārpus asfaltētajām platībām gruntsūdeņi nav aizsargāti no jauna virszemes piesārņojuma.

6.5.3.2. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros, 2015.gada 7.septembrī, veiktas grunts analīzes AS „*Putnu fabrika Ķekava*” ražošanas teritorijā. Grunts paraugi tika ņemti jaunputnu zonā,



pieaugušo putnu zonā, inkubatora teritorijā, jaunajā broileru zonā un PPN-2 zonā, bijušajā mazuta saimniecības un katlu mājas teritorijā, PPN-1 teritorijā, garāžu un DUS teritorijā, ūdenstornja teritorijā, mēslu krātuves un bijušās NAI teritorijā un zemesgabālā “*Vistiņas*”. Grunts paraugu ņemšanu un testēšanu veica SIA “*Vides audits*” (Testēšanas pārskats Nr. 2841-24.08-15). Ziņojumā 2.7.tabulā ievietotie grunts analīžu rezultāti, atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr. 804 „*Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem*” (turpmāk Noteikumi Nr.804) liecina, ka nevienā no paraugiem nav pārsniegti piesārņojošo vielu (Zn, Cu, Pb, Cr, Cd, Ni, As, Hg, polihlorēto bifenilu summa ) noteiktie robežlielumi. Garāžu un DUS teritorijā, papildus esošajiem elementiem, ir analizēti benzola, toluola, etilbenzola, m-ksilola, p-ksilola, o-ksilola kopsummas rādītāji. Ziņojumā sniegta informācija, ka visi iegūtie rezultāti bijuši zem metodes noteikšanas robežas.

6.5.3.3.Uzņēmumam degvielas uzpildes stacijai ir izsniegta atļauja, kas balstās uz Ministru kabineta noteikumos Nr. 400 „*Noteikumi par vides aizsardzības prasībām degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamajām cisternām*” noteiktajām prasībām. Ziņojumā norādīts, ka uzņēmums veic regulāru gruntsūdens monitoringu degvielas uzpildes stacijas teritorijā, kuru ilgtermiņa analīžu rezultāti apliecina, ka benzola, toluola, etilbenzola, o-ksilola, m-ksilola, p-ksilola koncentrācijas ir zem metodes noteikšanas robežas un nepārsniedz normatīvajos aktos noteiktos mērķlielumus un robežlielumus.

6.5.3.4.Salīdzinot jaunāko analīžu rezultātus (02.10.2014.) ar iepriekšējo gadu analīžu rezultātiem mēslu krātuves tiešā tuvumā, secināts, ka gruntsūdens kvalitāte mēslu krātuves apkārtnē kopumā īpaši nav mainījusies, t.i., būtiska gruntsūdens kvalitātes pasliktināšanās nav konstatēta, tomēr konstatēts slāpekļa piesārņojums, kā arī augsta ŪSP vērtība. Gruntsūdens analīžu rezultāti uzrāda paaugstinātas nosakāmo parametru koncentrācijas akā Nr.12 un Nr.13. 2014.gadā veiktajās hidroķīmiskajās analīzēs akā Nr.12 kopējā slāpekļa koncentrācija sasniedza 151 mg/l, kas robežlielumu pārsniedz trīs reizes, savukārt akā Nr.13 ķīmiskā skābekļa patēriņš sasniedza 327 mg/l pie pieļaujamā robežlieluma 300 mg/l, un kopējā slāpekļa koncentrācija 137 mg/l – pie pieļaujamā robežlieluma 150 mg/l.

6.5.3.5.Ilgtermiņa monitoringa laikā (no 2007.gada līdz 2015.gadam) iegūtie rezultāti apliecina, ka piesārņojuma intensitāte teritorijā pieaug virzienā no ZZR uz DDA, turpretī viszemākās kopējā slāpekļa, kopējā fosfora, ŪSP koncentrācijas fiksētas novērošanas akā Nr. 15, kas atrodas teritorijas ziemeļu un ziemeļrietumu daļā. Tomēr ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veikto analīžu rezultāti paaugstinātas nosakāmo elementu koncentrācijas uzrādīja arī akā Nr.15. Ziņojumā kā iemesls paaugstinātām nosakāmo elementu koncentrācijām norādīti - zemes darbi, kas tika veikti akas tiešā tuvumā, tādējādi izmainot dabīgo grunts sagulumu.

6.5.3.6.Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, gruntsūdens monitorings tiek veikts arī dūņu lauku un mazās mēslu noliktavas tiešā tuvumā, tomēr šie objekti neietilpst kompleksa attīstībai paredzētajā teritorijā un, ņemot vērā to izmantošanas intensitāti, nav uzskatāmi par potenciāli nozīmīgākajiem piesārņojošajiem objektiem.

6.5.3.7.Saskaņā ar Ziņojumā apkopoto informāciju par esošo vēsturisko piesārņojumu, kas bija saistīta ar gan ar vecās mēslu krātuves ekspluatāciju, gan ar PSRS laikos mēslošanas laukuma esamību, Ierosinātāja piesārņojuma izplatības novēršanai un ierobežošanai no mēslu krātuves ir veikusi mēslu krātuves pārbūvi. Saskaņā ar Izstrādātājas 2016.gada 5.aprīlī sniegto informāciju mēslu krātuve izbūvēta 2014.gadā un izbūvēta pirms 2014.gada 23.decembra noteikumu Nr.829 “*Īpašās prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs*” (turpmāk Noteikumi Nr.829) spēkā stāšanās. Vēstulē sniegta informācija, ka Noteikumos Nr.829 noteiktas citas vērtības kūsmēslu blīvumam un mēslu uzkrāšanas laiks bija īsāks (6 mēneši), kas izmantotas projektā veicot aprēķinus, līdz ar to mēslu krātuves aprēķins tika veikts ievērojot iepriekš spēkā esošā normatīva prasības. Lai novērtētu mēslu krātuves pietiekamību, vēstulē sniegta mēslu krātuves ietilpības un uzglabāšanas augstuma



aprēķins, atkarībā no kūtsmēslu blīvuma ( $0,7 \text{ t/m}^3$ ,  $0,8 \text{ t/m}^3$ ,  $0,9 \text{ t/m}^3$ ) un uzglabāšanas laika. Atbilstoši veiktajiem aprēķiniem, lai nodrošinātu normatīvos noteikto kūtsmēslu uzkrāšanu 8 mēnešus, bet jau izbūvētajam apjomam 6 mēnešus:

- 6.5.3.7.1. pie kūtsmēslu blīvuma  $0,9 \text{ t/m}^3$  nepieciešamais mēslu krātuves tilpums ir  $20\,831 \text{ m}^3$ , bet kaudzes augstums, izmantojot krātuves lietderīgo platību  $7603 \text{ m}^2$  prognozēts  $2,74 \text{ m}$ , savukārt kaudzes augstums kraujot kūtsmēslus  $5 \text{ m}$  attālumā no krātuves malām  $5950 \text{ m}^2$  prognozēts  $3,5 \text{ m}$ .
- 6.5.3.7.2. pie kūtsmēslu blīvuma  $0,8 \text{ t/m}^3$  nepieciešamais mēslu krātuves tilpums ir  $23\,435 \text{ m}^3$ , bet kaudzes augstums, izmantojot krātuves lietderīgo platību  $7603 \text{ m}^2$  prognozēts  $3,08 \text{ m}$ , savukārt kaudzes augstums kraujot kūtsmēslus  $5 \text{ m}$  attālumā no krātuves malām  $5950 \text{ m}^2$  prognozēts  $3,94 \text{ m}$ .
- 6.5.3.7.3. pie kūtsmēslu blīvuma  $0,7 \text{ t/m}^3$  nepieciešamais mēslu krātuves tilpums ir  $26\,783 \text{ m}^3$ , bet kaudzes augstums, izmantojot krātuves lietderīgo platību  $7603 \text{ m}^2$  prognozēts  $3,52 \text{ m}$ , savukārt kaudzes augstums kraujot kūtsmēslus  $5 \text{ m}$  attālumā no krātuves malām  $5950 \text{ m}^2$  prognozēts  $4,5 \text{ m}$ .

Saskaņā ar sniegto informāciju uzņēmumā ir pieejama tehnika, ar kuru ir iespējams kraut kaudzes ar teorētiskajos aprēķinos norādīto augstumu, līdz ar to ir iespējams nodrošināt nepieciešamo krātuves ietilpību. Vienlaikus norādīts, ka faktiski aprēķināto mēslu daudzumu nav nepieciešams vienlaikus uzglabāt, jo notiek regulāra putnu mēslu izvešana, un pēdējo gadu dati liecina, ka mēslu krātuvē vienlaikus vidēji tiek uzglabātas  $3000 - 5000$  tonnas mēslu, bet maksimālais uzglabājama apjoms mēneša beigās ir sasniedzis  $7005$  tonnas. Vēstulē norādīts, ka uzņēmums ir noslēdzis līgumus ar sadarbības partneriem līdz  $2020.$  gadam par putnu mēslu pārdošanas apjomiem, kas pārsniedz  $15000$  tonnas gadā.

6.5.3.8. Ziņojumā norādīts, ka mēslu krātuves radītais gruntsūdeņu piesārņojums ir tikai neliela kopējā gruntsūdeņu piesārņojuma areāla daļa, jo PSRS laikā, vairāku desmitu gadu periodā, starp putnu fabriku un šoseju bija eksperimentālais mēslošanas laukums, kura rezultātā gruntsūdeņi bija piesārņoti plašā (vismaz  $100 \text{ ha}$  lielā) teritorijā.  $2003.$  gada izpētes dati liecina, ka visā šajā teritorijā ir saglabāties augsts gruntsūdeņu piesārņojums ar slāpekļa savienojumiem, lielākoties nitrātiem (nitrātu slāpekļlis līdz  $37 \text{ mg/l}$ ). Kā iemesls ilgstošai piesārņojuma noturībai Ziņojumā minēta lēna gruntsūdeņu plūsma un zemais denitrifikācijas potenciāls, par ko liecina augsts izšķīdušā skābekļa saturs un zems izšķīdušā dzelzs saturs. Ziņojumā secināts, ka šādos hidroķīmiskajos un hidrodinamiskajos apstākļos vēsturisks gruntsūdeņu piesārņojums ar nitrātiem saglabāsies ilgstoši. Tā kā no mēslu noliktavas teritorijas piesārņotu notekūdeņu noplūšana gruntī ir apturēta, tad paredzams, ka piesārņojuma līmenis gan tiešā mēslu noliktavas tuvumā, gan uzņēmuma darbības devums summārajā piesārņojuma līmenī šai teritorijā ievērojami samazināsies, bet tikai pēc vairākiem desmitiem gadu.

6.5.3.9. Ziņojumā secināts, ka AS „Putnu fabrika Ķekava” turpmākajā darbībā nav sagaidāma augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu esošā stāvokļa pasliktināšanās, jo uzņēmumā ieviestās un plānotās tehnoloģiskās izmaiņas nodrošina labāku vides aizsardzības līmeni nekā līdz šim izmantotās. Mēslu laukuma iesegumu veido monolīta dzelzsbetona plātnes ar stiegrojumu, krātuvei izbūvētas atbalstsienas, kuru betona virsmas krātuves iekšpusē pārklātas ar bitumena mastikas kārtām, kas nodrošina aizsardzību pret agresīvo vidi (putnu mēsliem). Uz betonētās sienas uzstādīta papildus sīkdaļu un vēja barjera  $1\,050 \text{ mm}$  augstumā, kas neļauj mēsliem izplatīties plašākā teritorijā. Lietus ūdens savākšanai izveidots slīpums no laukuma vidus līnijas uz malām –  $3,5 \text{ m}$  no perimetra – un no perimetra uz ūdens savākšanas līniju. Krātuves stūros izvietotas četras uztvērējakas, no kurām notekūdeņi pa kanalizācijas caurulēm tiek novadīti uz četrām nosēdakām. Pēc nostādināšanas notekūdeņus izsūknē no akām un novada centrālajā zonā izvietotajā kanalizācijas sistēmā, kas novērš iespēju piesārņojumam ar lietus ūdeņiem nokļūt gruntsūdeņos vai gruntī. Tāpat ir

izveidota 20 cm augsta apmale iebrauktuvei un izbrauktuvei, un riteņu mazgāšanas bedre pie izbrauktuves. Mēsļus no putnu mītnēm uz mēsļu noliktavu ved pārsegtā traktora piekabē. Putnu mēsli ir sajaukti ar pakaišiem, tāpēc pie izvešanas no novietnēm tie ir sausi un nav paredzama iespējama noplūde vai izplatīšanās ar vēja palīdzību. Arī putnu mēsļu izvešana no mēsļu krātuves notiek ar nosacījumu, ka transportlīdzekļiem jābūt slēgtiem.

- 6.5.3.10. Novērtēts, ka AS *“Putnu fabrika Ķekava”* Paredzētā darbība neietekmēs pazemes ūdeņu kvalitāti Daugavas ūdens horizontā, jo ir apturēta notekūdeņu nokļūšana vidē no mēsļu noliktavas, kā arī paredzētā darbība neskar tuvāko urbumu stingrā režīma aizsargjoslu un AS *„Putnu fabrika Ķekava”* ūdensgūtnes ķīmisko aizsargjoslu. Lai gan jaunākās hidroķīmiskās analīzes no ūdens urbumiem Daugavas horizontā neuzrāda paaugstinātas biogēno elementu koncentrācijas, tomēr piesardzības nolūkos arī turpmāk uzņēmums veiks regulāru pazemes ūdeņu monitoringu.
- 6.5.3.11. Uzņēmumā lietotie ķīmiskie līdzekļi tiek pārvietoti un izmantoti nelielos daudzumos (maksimālais apjoms 1 m<sup>3</sup>), līdz ar to avārijas gadījumā var radīt tikai lokālu izlijumu. Novērtēts, ka visa uzņēmuma iekšējie ceļi un laukumi ir klāti ar asfaltbetona segumu, kas noplūdes gadījumā ļauj efektīvi novērst augsnes, grunts un gruntsūdeņu piesārņojumu. Gadījumos, ja notiek ķīmiska līdzekļa noplūde, uzņēmums izziņos ārkārtas situāciju un izmanto absorbentu ķīmiskā produkta neitralizēšanai.
- 6.5.3.12. Uzņēmumā ap degvielas uzpildes cisternām ir izveidots uzkrājošs baseins (metāla vanna), kas spēj sevī uztvert lielāko daļu uzglabājamās degvielas, tādējādi mazinot liela apjoma degvielas noplūdes riskus. Gadījumā, ja notiktu liela mēroga naftas produktu noplūde, uzņēmums nekavējoties izsauktu glābšanas dienestu ar atbilstošu aprīkojumu, jo uzņēmuma pašreizējie tehniskie līdzekļi nav piemēroti naftas produktu savākšanai.
- 6.5.3.13. Ražošanas teritorijas lietus notekūdeņu akā (pirms ieplūdes novadgrāvī) ir ierīkots naftas produktu uztvērējs, kas noplūdes gadījumā nodrošina naftas produktu tālāku neizplatīšanos vidē.
- 6.5.3.14. Paredzētās darbības realizēšanas gaitā pieaugs notekūdeņu apjoms, kas veidos aptuveni 80% no plānotā ūdens ieguves apjoma. Kopējais plānotais notekūdeņu apjoms prognozēts 570 000 m<sup>3</sup> gadā. Galvenie notekūdeņu piesārņojuma avoti uzņēmuma teritorijā ir putnu audzēšanas process un mītnu tīrīšana, notekūdeņi no mēsļu noliktavas nosēdakām, ražošanas darbības PPN-1 un PPN-2 ēkās un degvielas uzpildes stacijas. Novērtēts, ka piesārņojošo vielu koncentrācijas notekūdeņos nemainīsies; veicot putnu mītnu rekonstrukciju, prognozēts, ka notekūdeņos nokļūs mazāks mēsļu apjoms.
- 6.5.3.15. Esošā notekūdeņu apsaimniekošanas sistēma uzņēmumā nenodrošina notekūdeņu priekšattīrīšanu līdz Ķekavas pagasta kanalizācijas tīklā novadāmajos notekūdeņos noteiktajām maksimāli pieļaujamajām piesārņojošo vielu koncentrācijām. Atbilstoši Ziņojumam notekūdeņi no putnu mītnēm jaunputnu un māšu zonā, izņemot nepārbūvētās mītnes, tiek novadīti uz nostādinātājiem. Nostādinātājus regulāri tīra un nosēdumus izved uz mēsļu krātuvi. Pēc sākotnējās nostādināšanas notekūdeņus izsūknē no akām un novada pieaugušo putnu zonā izvietotajā kanalizācijas sistēmā caur papildus nostādinātāju. Savukārt lietus notekūdeņi no mēsļu noliktavas nosēdakām ar traktortehnikas un sūkņa palīdzību tiek pārvesti un novadīti kopējā kanalizācijas sistēmā, tādējādi nodrošinot, ka visi uzņēmumā radušies ražošanas notekūdeņi tiek aiztransportēti uz attīrīšanas iekārtām un netiek novadīti apkārtējā vidē pirms atbilstošas attīrīšanas.
- 6.5.3.16. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, līdz ar kautuves ēkas pārbūvi un jauna blakusprodukta savākšanas un šķirošanas punkta būvniecību tiks slēgti un demontēti tauku uztvērēji pie PPN-1 un PPN-3, to vietā uzstādot jaunu efektīvu tauku ķērāju pie PPN-1 ēkas atbilstoši plānotajam notekūdeņu apjomam, kas nodrošinās plānotās notekūdeņu plūsmas priekšattīrīšanu. Tauku uztvērēju rezervuāri tiek tīrīti pēc vajadzības,

bet ne retāk kā reizi ceturksnī. Mehāniskā priekšattīrīšanas filtra „SALSNES” projektētā jauda ir 70 l/s (252 m<sup>3</sup>/h), kas nodrošina nepieciešamo attīrīšanas kapacitāti arī pēc darbības paplašināšanas (plānotā maksimālā notekūdeņu plūsma nepārsniegs 200 m<sup>3</sup>/h). „SALSNES” filtrā tiek veikta cieta piemaisījumu atdalīšana, dūņu koncentrēšana un atūdeņošana. Rotējošais filtrs normālos darbības apstākļos atdala >50% no kopējām suspendētām vielām un veido dūņas ar sausnas saturu 20 – 30%, savukārt, lai uzturētu filtra iekārtas darba kārtībā vidē ar augstu tauku saturu, filtrā ir iebūvēta automātiskā pašattīrīšanas sistēma, kas izmanto karstu ūdeni. Pēc mehāniskās priekšattīrīšanas filtra notekūdeņi tiek novadīti uz SIA „Ķekavas nami” sūkņu staciju, no kurienes tie tālāk pa spiedvadu tiek transportēti uz Rīgas pilsētas attīrīšanas iekārtām.

6.5.3.17. Atbilstoši Izstrādātājas 2016.gada 17. marta vēstulei pievienotajai SIA „Rīgas ūdens” 2016.gada 15.februāra vēstulē Nr. A6-5.1/254n sniegtajai informācijai:

6.5.3.17.1. starp SIA „Rīgas ūdens” un SIA „Ķekavas nami” 2008.gada 19.augustā ir noslēgts līgums Nr. LA00050443 par pilsētas kanalizācijas lietošanu. AS „Putnu fabrika Ķekava” ir SIA „Ķekavas nami” blakusklients;

6.5.3.17.2. saskaņā ar vienošanos pie 2008.gada 19.augustā līguma Nr. LA00050443 par piesārņotu notekūdeņu novadīšanu pilsētas kanalizācijā papildsamaksu SIA „Rīgas ūdens” nodrošina AS „Putnu fabrika Ķekava” notekūdeņu novadīšanu līdz bioloģiskās attīrīšanas stacijai „Daugavgrīva” un tā attīrīšanu. Norādīts, ka bioloģiskās attīrīšanas stacija „Daugavgrīva” ļauj nodrošināt AS „Putnu fabrika Ķekava” rādītāju intervālu attīrīšanu, kas sniegti SIA „Rīgas ūdens” 2016.gada 15.februāra vēstulē Nr. A6-5.1/254n, pie nosacījuma, ka tiks segti papildus izdevumi par piesārņoto notekūdeņu attīrīšanu. Maksimālais vienmērīgi novadāmais notekūdeņu daudzums Rīgas pilsētas kanalizācijas tīklā noteikts 50 000m<sup>3</sup>;

6.5.3.17.3. notekūdeņu iekārtas darbības kontrole tiek veikta atbilstoši AS „Putnu fabrika Ķekava” valdes 2015.gada 2.jūlijā pieņemtajam rīkojumam Nr. 1-20/17 „Par kanalizācijas sistēmas lietošanu un uzturēšanu. Cita starpā rīkojumā iekļauti šādi punkti, kas nosaka priekšattīrīšanas iekārtu darbības kontroli un preventīvas rīcības avāriju nepieļaušanai:

6.5.3.17.3.1. veikt sūkņu stacijas rezervuāra tīrīšanu ar vakuumašīnu, kā arī nodrošināt regulāru tā tīrīšanu katrā kalendārā mēneša pirmajā dekādē. Nosēdumu nodot utilizēšanai ārpus uzņēmuma teritorijas,

6.5.3.17.3.2. regulāri tīrīt nostādinātājus broileru nodaļā, bet ne retāk kā ik pēc 2 cikliem, kā arī pirms un pēc putnu novietņu iekšējo sistēmu tīrīšanas ar augstspiediena iekārtām. Savāktie nosēdumi jānodod mēslu noliktavā,

6.5.3.17.3.3. regulāri tīrīt nostādinātājus pieaugušo – jaunputnu nodaļās pēc katras grupas realizācijas (pārvešanas). Savāktie nosēdumi jānodod mēslu noliktavā,

6.5.3.17.3.4. tauku uztvērējus (3 gab.) un nostādinātājus pie PPN-1 (4 gab.) un pie PPN-2 (1 gab.) jātīra reizi ceturksnī (janvārī, aprīlī, jūlijā un oktobrī). Savāktie nosēdumi jānodod mēslu noliktavā.

6.5.3.18. Saskaņā ar sniegto informāciju uzņēmums ir izvērtējis iespēju uzstādīt papildus notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. 2014.gada beigās Dānijas konsultāciju uzņēmums AS „ALCTIA” sagatavoja izvērtējumu, tajā skaitā sākotnējo tehniski ekonomisko

novērtējumu, par iespējām uzņēmumā uzstādīt vietējās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Izvērtējot iesniegto atskaiti, tika secināts, ka attīrīšanas iekārtu uzstādīšana nav ekonomiski pamatota, tādēļ pieņemts nemainīt esošo notekūdeņu novadīšanas kārtību.

6.5.3.19. Novērtējis Ziņojumā un papildus sniegto informāciju, Birojs secina, ka iespējamība, ka no Paredzētās darbības piesārņojums varētu nonākt gruntī, virszemes un pazemes ūdeņos, ir neliela, tomēr īpaša vērība pievēršama atbilstoša Paredzētās darbības tehnoloģiskā procesa ievērošanai un nodrošināšanai, kā arī mēsļu krātuves un notekūdeņu apsaimniekošanai. Tomēr ietekmes apjoms ir tieši atkarīgs no plānoto ietekmes mazināšanas pasākumu faktiskās nodrošināšanas un papildus nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei, līdz ar to šie pasākumi ir ietverami obligāto nosacījumu kopumā. **Lemjot par obligāto prasību izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā piesārņojuma noplūdes nepieļaušanai, grunts un ūdens piesārņojuma nepieļaušanai un kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Tādēļ jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto pasākumu ietekmes uz grunts un ūdeņu (virszemes un pazemes) kvalitāti novēršanai/samazināšanai. Vienlaikus, ievērojot visu šajā Biroja atzinumā iepriekš minēto, Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai izvirzīt papildus obligātos nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama (ievērojot to, ka prasības vides kvalitātes uzraudzībai ir saistītas ar vairākiem vides aspektiem, nosacījumi monitoringa prasībām un to pamatojums izklāstīts vienuviet šī Biroja atzinuma 6.4.5.apakšnodalā „*Vides kvalitātes novērtēšanas monitorings*”):**

- a) Jāparedz un jārealizē pasākumi, kas izslēdz lietus notekūdeņu no mēsļu krātuves noplūdi gruntī, tajā skaitā atbilstoša mēsļu krātuves pamatnes saglabāšana un lietusūdeņu tvertņu atsūkņēšana, lai Paredzētās darbības laikā nepieļautu piesārņojošo vielu nokļuvi gruntī, pazemes ūdeņos un virszemes ūdeņos.
- b) Mēsli no putnu mītnēm uz mēsļu laukumu un no mēsļu laukuma ārpus uzņēmuma teritorijas transportējami segti, lai nepieļautu nobirumus un samazinātu smaku emisijas.
- c) Ražošanas notekūdeņus un virszemes noteces ūdeņus jāsavāc, jāizmanto un jānovada atbilstoši Ziņojumā paredzētajam risinājumam, nodrošinot to attīrīšanu. Nestandarta situāciju vai netipisku apstākļu pārvaldībai jāparedz un nepieciešamības gadījumā jānodrošina risinājumi piesārņoto notekūdeņu savākšanai un attīrīšanai.
- d) Jānodrošina regulāra notekūdeņu novadīšanas sistēmu/ iekārtu kontrole, uzturēšana, tīrīšana, kā arī nepārtraukta attīrīšanas iekārtu darbība, tajā skaitā novadot notekūdeņus veidā un apjomos, kas atbilst līgumsaistībām ar SIA „*Ķekavas nami*” un SIA „*Rīgas ūdens*”.
- e) Lai arī Ziņojumā novērtēts, ka plānotā mēsļu krātuve nodrošinās normatīvos aktos noteiktā papildus radītā mēsļu daudzuma uzglabāšanu 8 mēnešus, ņemot vērā nozīmīgo plānoto darbības paplašināšanu, kā arī apstākli, ka mēsļu krātuve būvēta pirms Noteikumu Nr.829 stāšanās spēkā, kas paredz stingrākus normatīvus, savlaicīgi plānojama un atbilstoši realizējama mēsļu droša uzglabāšana apjomos un veidā, kas nodrošina normatīvo aktu prasību ievērošanu un nepieļauj piesārņojumu noplūdi. **Nepieciešama sistemātiska atbilstošu līgumu**

noslēgšana/uzturēšana/atjaunošana par mēslu savlaicīgu realizāciju un nodrošināma to izpilde.

- f) Ņemot vērā mēslu un notekūdeņu agresivitāti, turpmākajā projektēšanā jāprecizē un jārealizē pasākumi inženierkomunikāciju, būvju un konstrukciju aizsardzībai pret koroziju un jānodrošina tehnoloģisko iekārtu hermētiskums/necaurlaidīgums, nepieļaujot grunts un gruntsūdeņu piesārņojumu.
- g) Veicot uzņēmuma darbības paplašināšanu, tehnoloģisko iekārtu izvietošanu, jaunu būvju un inženierkomunikāciju būvniecību, jānodrošina Aizsargjoslu likumā noteikto prasību ievērošana.

#### 6.5.4. Avāriju un negadījumu riski:

6.5.4.1. Atbilstoši Ziņojumā ietvertajam novērtējumam un secinājumiem, - pie tehnoloģiski pareizi īstenota ražošanas procesa Paredzētās darbības, kā arī lielākā daļa esošo un arī plānoto jauno ražošanas iekārtu nerada būtisku avāriju risku; sagaidāmā ietekme uz vidi, tajā skaitā ietekme uz gaisa kvalitāti, virszemes un pazemes ūdeņiem, grunti, cilvēku veselību, ekosistēmām u.c. aspektiem ir nebūtiska un maznozīmīga. Novērtēts, ka būtiska nelabvēlīga ietekme ar Paredzēto darbību var būt saistāma galvenokārt tikai ar augstāka vai zemāka līmeņa tehnoloģisko iekārtu un tehnoloģisko procesu avāriju riskiem vai organizatorisku negadījumu situācijās, savukārt to, vai šāda kritērija griezumā Paredzētajai darbībai piemīt būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi – noteic negadījumu varbūtība, iespējamais nevēlamo/negatīvo seku apmērs, kā arī gatavība nestandarta situācijām, galvenokārt jau to nepieļaušana un novēršana (iespēja identificēt ietekmes aspektus un nodrošināt tiem novēršanas, samazināšanas un pārvaldības pasākumus).

6.5.4.2. Saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 1.marta noteikumu Nr.131 „*Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi*” (turpmāk Noteikumi Nr.131) 2.16.punktu nevēlams notikums (incidents) ir negatīvas pārmaiņas objekta ekspluatācijas gaitā, piemēram, tehnoloģiska vai mehāniska rakstura bojājumi, neapzināta vai apzināta nepareiza ekspluatācija, kā arī citas novirzes no tehnoloģiskā procesa režīma vai ārējie faktori, kas nav izraisījuši rūpniecisko avāriju. Saskaņā ar Noteikumu Nr.131 2.19. rūpnieciska avārija ir notikums, ko izraisa nekontrolējamas vai nekontrolētas norises tādu objektu ekspluatācijas laikā, uz kuriem attiecas šie noteikumi, piemēram, liela apjoma emisija, ugunsgrēks vai eksplozija, kas uzreiz vai pēc kāda laika pašā objektā vai ārpus tā nopietni apdraud cilvēku veselību vai vidi un kas saistīts ar vienu vai vairākām bīstamām vielām. Ierosinātajās esošā un Paredzētā darbība ir saistīta ar tehnoloģisko iekārtu un tehnoloģisko procesu iespējamiem avāriju riskiem un avāriju gadījumiem, kas var radīt galvenokārt gaisa piesārņojuma vai būtisku ietekmi uz virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, augsnes un grunts kvalitāti varētu rasties avāriju situācijās, ja avārijas rezultātā augsnē, gruntī, gruntsūdeņos un virszemes ūdeņos nonāktu piesārņojošās vielas.

6.5.4.3. Ziņojumā identificēts, ar kādiem negadījumu riskiem pie noteiktiem apstākļiem un to attīstības scenārijiem varētu būt saistīta Paredzētā darbība. Riska novērtējuma ietvaros Ziņojumā ir apskatītas galvenās ražošanas procesa stadijas, būtiskākie faktori, kas var izraisīt avārijas situāciju un secināts, ka galvenos avāriju riskus var radīt:

6.5.4.3.1. Saldēšanas iekārtu radītie tehnoloģiskie riski. Uzņēmumā ir uzstādītas divas amonjaka saldēšanas iekārtas, kurās kopā izvietoti 4 kompresori. Palielinot ražošanas jaudas, ir plānots PPN-I uzstādīt papildus amonjaka saldēšanas iekārtas ar 2 kompresoriem. Sistēmā kā aukstuma aģents un aukstuma nesējs tiek izmantots amonjaks (NH<sub>3</sub>) - šķidrā un gāzes veidā. Kopējais uzglabājamais amonjaka apjoms uzņēmumā pēc Paredzētās darbības realizācijas būs apmēram

13 tonnas. Civilās aizsardzības plānā novērtēts, ka iekārtu bojājumu rezultātā var veidoties amonjaka noplūdes, radot apdraudējumu cilvēkiem un videi. Veiktie sliktāko scenāriju aprēķini parāda, ka 100% letālo koncentrāciju izplatības zona ir ~280 m rādiusā no iekārtu atrašanās vietas, bet 1% letālo koncentrāciju izplatības zona ir ~400 m rādiusā no iekārtu atrašanās vietas. Secināts, ka jaunā plānotā amonjaka iekārta neradīs papildus apdraudējumu un būtiskus domino efekta riskus, lielākam amonjaka noplūdes riskam kā līdz šim un kas ir izvērtēti esošajā civilās aizsardzības plānā, jo sliktākā scenārija gadījumā, noplūstošas vielas daudzums būs līdzīgs jau esošas PPN-1 uzstādītās iekārtas līmenī.

- 6.5.4.3.2. Sadedzināšanas iekārtu radītie tehnoloģiskie riski. Novērtēts, ka nepareiza gāzes sadedzināšanas iekārtu ekspluatācija un avārija sadedzināšanas iekārtās var radīt ugunsgrēka un eksploziju riskus. Uzņēmuma ražošanas objektu un ražošanas palīgobjektu nodrošināšanai ar siltumu un karsto ūdeni teritorijā ir izvietots liels daudzums gāzes apkures iekārtu, proti, uzņēmumā ir uzstādīti 64 dažādas jaudas ūdenssildāmie katli, 255 gāzes karstā gaisa ģeneratori un divas dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu sadedzināšanas krāsnis ar kopējo ievadīto siltuma jaudu 35,385 MW.
- 6.5.4.3.3. Gāzes noplūdes riski. Uzņēmumā ir veikta apkures sistēmas decentralizācija, un objektā atrodas liels daudzums gāzes apsildes iekārtu, kā arī uzņēmumā ir arī ļoti plašs vidējā un zema spiediena virszemes un pazemes gāzes apgādes tīkls. Novērtēts, ka plašais gāzes apgādes tīkls var radīt gāzes vadu avāriju un gāzes noplūdes riskus, kas var sekmēt ugunsbīstamu un sprādzienbīstamu situāciju attīstīšanos.
- 6.5.4.3.4. Degvielas uzpildes stacijas riski. Uzņēmumā notiek degvielas uzglabāšana 2x10 m<sup>3</sup> virszemes cisternās – vienā tiek uzglabāts benzīns, otrā dīzeļdegviela un vēl vienā virszemes cisternā – dīzeļdegviela. Uzpildīšana notiek ar divu uzpildņu palīdzību, viena benzīnam un dīzeļdegvielai, bet otra tikai dīzeļdegvielai. Novērtēts, ka nepareiza degvielas uzpildes stacijas ekspluatācija var sekmēt ugunsbīstamu un sprādzienbīstamu situāciju attīstību, savukārt cisternu avāriju gadījumā pastāv iespēja notikt benzīna vai dīzeļdegvielas noplūdei vidē, kas var radīt lokālu augsnes un virszemes piesārņojumu ar naftas produktiem.
- 6.5.4.3.5. Ķīmisko vielu noplūdes riski. Uzņēmumā lielā apjomā tiek uzglabāti, pārvadāti un lietoti tikai 2 dezinfekcijas līdzekļi – formalīns un glutāraldehīdus saturošs dezinfekcijas līdzeklis novietņu un citu putnkopībā izmantojamo telpu dezinfekcijai. Šie līdzekļi tiek uzglabāti un pārvadāti vairākos 1 m<sup>3</sup> konteineros, kas to bojājumu vai apgāšanās gadījumā var radīt lokālus izlijumus, radot lokālu augsnes un virszemes ūdens, kā arī gaisa piesārņojumu. Vairums citi uzņēmumā lietojamie mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļi, kā arī citi ķīmiskie produkti ir iepakoti, kā arī tiek pārvietoti un izmantoti nelielos iepakojumos (galvenokārt līdz 20 l). Novērtēts, ka uzņēmumā nepastāv riski, kas saistīti ar liela apjoma ķīmisko vielu noplūdi; uzņēmumā netiek izmantoti ķīmiskie produkti, kas var radīt akūtu bīstamību cilvēkiem vai videi pie neliela apjoma noplūdēm.
- 6.5.4.3.6. Elektroenerģijas, siltumenerģijas un ūdensapgādes pārtraukšanas riski. Elektroenerģijas, siltumenerģijas un ūdensapgādes ilgstošs pārtraukums var izraisīt nelabvēlīgu apstākļu kopumu, kā rezultātā novietnēs var iet bojā liels skaits audzējamo putnu. Liels bojā gājušo putnu skaits (arī slimību gadījumā), ja tas netiek iznīcināts īsā laika periodā, var radīt lokālus infekcijas riskus. Novērtēts, ka elektroenerģijas, siltumenerģijas un ūdensapgādes avāriju riski nerada tiešu un tūlītēju risku apkārtējiem iedzīvotājiem un videi.

6.5.4.3.7. Risks saistībā ar notekūdeņu novadīšanu. Saskaņā ar Izstrādātājas 2016.gada 17.marta vēstulei pievienoto Ierosinātājas 2016.gada 10.martā vēstuli Nr.2-5/163 Ķekavas novada pašvaldībai, novērtēts, ka, ja tiek laužti līgumi par notekūdeņu pārvadi un attīrīšanu ar SIA „Rīgas ūdens” vai SIA „Ķekavas nami” vai pastāv ilgstoši tehniski iemesli notekūdeņu nenodošanai, situācija ir uzskatāma par galēji ārkārtēju, jo arī pie pašreizējā ražošanas apjoma šāda situācija var radīt reģionāla mēroga katastrofu Ķekavas novadā, kas saistīta ar potenciālu vides piesārņojumu. Ierosinātāja ir informējusi, ka šāda riska iestāšanās gadījumā, tiks nekavējoties sasaukta civilās aizsardzības grupa, kas piesaistot Ķekavas novada pašvaldības, Valsts vides dienesta un nepieciešamības gadījumā citus pārstāvjus, veiks situācijas operatīvu izvērtēšanu, pārvaldību un organizēs iespējamo seku likvidēšanas pasākumus.

6.5.4.4. Minētie riski var izpausties dažādās ražošanas procesa stadijās. No Ziņojuma secināms, ka būtiskākie faktori, kas var izraisīt avārijas situācijas, ir sekojoši:

6.5.4.4.1. uzņēmuma personāla pieļautās kļūdas,

6.5.4.4.2. tehnoloģisko iekārtu aprīkojuma kļūdas un bojājumi,

6.5.4.4.3. elektroenerģijas, siltumenerģijas un ūdensapgādes padeves pārtraukums,

6.5.4.4.4. dabas stihijas.

6.5.4.5. Ziņojumā veikta iespējamo avārijas situāciju analīze, iespējamo seku apraksts, piesārņojuma bīstamības novērtējums, norādīti nepieciešamie pasākumi ārkārtas/avārijas situācijas novēršanai un veicamie pasākumi avārijas risku samazināšanai – gan attiecībā uz darba drošības un ugunsdrošības prasību ievērošanu personālam (instrukcijas, darba aizsardzības plāns, rīcības plāni avāriju gadījumos, apmācības, individuālie darba aizsardzības līdzekļi), gan iekārtu ekspluatāciju, gan iekārtu atbilstoša tehnoloģiskās pārbaudes un kontrole u.c. pasākumi.

6.5.4.6. Ziņojumā norādīts, ka *“uzņēmums šobrīd ir uzsācis darbu pie civilās aizsardzības plāna pārstrādes un jaunas rūpnieciskās avārijas novērtēšanas programmas izstrādes. Darba ietvaros tiks novērtētas sprādzienbīstama riska koncentrācijas un apdraudējuma zonas, piemēram, noplūstot amonjakam, formaldehīdam, benzīnam, dīzeldegvielai un dabas gāzei. Zonu novērtēšanā tiks izmantota IDHL (Immediately Dangerous Life of Health) koncentrācija, ko noteicis ASV Nacionālās darba drošības un veselības institūts un kas tiek uzskatīta par koncentrāciju, kurā cilvēks bez speciāliem aizsardzības līdzekļiem, neapdraudot savu veselību, var uzturēties ne ilgāk kā 30 minūtes. Tiks aktualizēti arī pasākumu plāni rīcībai ārkārtas situācijās un nepieciešamie organizatoriskie un tehniskie resursi šādu ārkārtas situāciju varbūtības samazināšanai, kā arī notikušu avāriju situāciju ierobežošanai un likvidēšanai”*.

6.5.4.7. Novērtējot Ziņojumā sniegto informāciju, Birojs secina, ka, ja uzņēmuma tehnoloģiskais process un Paredzētajai darbībai noteiktie emisiju samazināšanas, procesu kontroles un ietekmes samazināšanas pasākumi atbilst Ziņojumā paredzētajiem, ar Paredzēto darbību saistītie negadījumu riski nerada iepriekš neapzinātus glavenos priekšnosacījumus būtiskai nelabvēlīgai ietekmei uz vidi. Līdz ar to, Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu ir norādāms, ka Ierosinātājai ir jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto drošības nosacījumu ievērošana un veicama darbinieku apmācība atbilstoši konkrēto darba vietu specifikai visiem identificētajiem riska faktoriem, nodrošinot gan savlaicīgus preventīvos pasākumus, gan atbilstošu darba un drošības aprīkojumu, inženiertehniskos un organizatoriskos pasākumus, gan izstrādājot Civilās aizsardzības plānu negadījumu nepieļaušanai un novēršanai, tajā skaitā putnu masveida bojāejas nepieļaušanai dažādu avārijas situāciju vai slimību gadījumā. Uzņēmuma darbības tehnoloģiskajos procesos jāparedz atbilstoši pasākumi drošības jomā, detalizēti

izstrādājot konkrētus nosacījumus identificētajiem tehnoloģisko iekārtu un tehnoloģisko procesu avāriju riskiem. Līdz ar to uzņēmumam jānodrošina avāriju risku apzināšanas, novēršanas un samazināšanas pasākumus, ekspluatācijas noteikumu ievērošanu, jāizstrādā pasākumus vides risku novēršanai vai samazināšanai avāriju gadījumā, kas ietver atbilstošu instrukciju rīcībām dažādu avārijas situāciju gadījumā izstrādi, materiālu un līdzekļu avāriju riska samazināšanai un novēršanai pieejamību, cilvēku apmācību rīcībai negadījumu un avārijas situācijās. Papildus Birojs izvirza nosacījumu, ka esošo iekārtu atslēgšana ar tai secīgu demontāžu var tikt veikta tikai pēc atbilstoši plānotas un secīgi veiktas jauno iekārtu palaišanas, ieregulēšanas un pārslēgšanas darbu sekmīgas pabeigšanas, lai novērstu situāciju, ka, piemēram, jaunās notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtas vēl nav nodotas ekspluatācijā, bet vecās jau ir atslēgtas vai demontētas.

#### 6.5.5. Vides kvalitātes novērtēšanas monitorings.

6.5.5.1. IVN rezultātā ir novērtēta iespējamā Paredzētās darbības ietekme uz vides kvalitāti, identificēti galvenie ar esošo un Paredzēto darbību un tās tehnoloģiskajiem procesiem saistītie posmi un aspekti, kuri var būt priekšnoteikums šādas ietekmes izraisīšanai. Tāpat ir noteikti arī ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi, lai Paredzētās darbības ietekme nepārsniegtu apjomus, kas sasniedz būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi. Tai pat laikā ir secināms, ka šādas ar Paredzēto darbību saistāmas ietekmes apjoms ir tieši atkarīgs no esošo un IVN gaitā novērtēto ietekmes mazināšanas pasākumu nodrošināšanas un papildus nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei. Viens no šādiem papildus nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei ir Paredzētās darbības ietekmju un vides stāvokļa monitorings.

6.5.5.2. Ierosinātājas esošajai darbībai Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes izsniegtajā A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr. Nr. RI111A0009 noteikts veicamais monitorings. Ziņojumā un šajā Atzinumā secināts, ka paredzētā darbība neietver jauna veida darbību vai ražošanas procesu uzsākšanu uzņēmuma teritorijā. Saskaņā ar Ziņojumu Ierosinātāja veic sekojošu monitoringu:

- 6.5.5.2.1. dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu sadedzināšanas iekārtu izmešu kontroli,
- 6.5.5.2.2. ražošanas notekūdeņu kontroli izplūdē Nr. 1 SIA „Ķekavas nami”,
- 6.5.5.2.3. lietuvu notekūdeņu kontroli izplūdē Nr.2 novadgrāvī,
- 6.5.5.2.4. pazemes ūdens kvalitātes un izmantotā ūdens daudzuma kontroli,
- 6.5.5.2.5. gruntsūdens kvalitātes kontroli mēslu noliktavu, dūņu lauku un degvielas uzpildes stacijas ietekmes zonā.

6.5.5.3. Ziņojumā norādīts, ka esošajā monitoringa sistēmā izmaiņas nav paredzētas, taču papildus tiek plānoti šādi kontroles un monitoringa pasākumi:

- 6.5.5.3.1. smaku emisijas reprezentatīvus mērījumus putnu mītnu avotos arī ziemas un pavasara periodā, lai iegūtu plašāku informāciju par emisiju dinamiku gada griezumā. Atbilstoši Noteikumu Nr. 724 prasībām, ja mērījumu rezultāti pārsniegs aprēķinātos izmantotos emisijas lielumus, uzņēmums veiks atkārtotu emisijas limita projekta izstrādi;
- 6.5.5.3.2. ja par uzņēmuma darbību iepriekšējā gada laikā tiks saņemtas vismaz trīs pamatotas sūdzības, operators paredz veikt smaku koncentrācijas un, ja nepieciešams, emisijas plūsmas ātruma mērījumus šādos reprezentatīvos emisijas avotos iekārtas optimālās darbības režīmā divas reizes gadā,



izmantojot standartā LVS EN 13725:2004 "*Gaisa kvalitāte. Smakas koncentrācijas noteikšana ar dinamisko olfaktometriju*" minēto metodi:

- 6.5.5.3.2.1. pārbūvēta putnu mītne jaunputnu zonā,
- 6.5.5.3.2.2. pārbūvēta putnu mītne pieaugušo putnu zonā,
- 6.5.5.3.2.3. nepārbūvēta putnu mītne pieaugušo putnu zonā,
- 6.5.5.3.2.4. pārbūvēta putnu mītne broileru zonā,
- 6.5.5.3.2.5. mēslu noliktava.

6.5.5.3.3. ņemot vērā, ka Ierosinātājai ir noslēgts līgums par notekūdeņu nodošanu SIA „Rīgas ūdens” apsaimniekotajā Rīgas pilsētas kanalizācijas centralizētajā tīklā, notekūdeņu kontroli izplūdē Nr. 1 SIA „Kekavas nami” papildus atļaujā noteiktajām prasībām, uzņēmums paredz veikt pastiprinātu notekūdeņu kvalitātes kontroli pirms to novadīšanas pilsētas kanalizācijā. Reizi mēnesī tiks kontrolētas šādu vielu koncentrācijas diennakts vidējā paraugā: suspendētās vielas, KSP, ekstrahējamās vielas, kopējais slāpekļis, kopējais fosfors un fenolu indekss.

6.5.5.3.4. ņemot vērā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātus, secināts, ka nav nepieciešamība veikt regulāru vai pastāvīgu vides trokšņa piesārņojuma monitoringu. Vienlaikus norādīts, ka gadījumā, ja tiks saņemtas sūdzības par trokšņa līmeņa pieaugumu AS „Putnu fabrika Kekava” ietekmes zonā esošajām dzīvojamām apbūves teritorijām, tiks veikti vides trokšņa mērījumi, lai konstatētu sūdzības pamatotību un identificētu iespējamās trokšņa rašanās cēloņus un nepieciešamības gadījumā tiks aktualizētas esošās ražošanas procesu vadības, uzraudzības un kontroles procedūras.

6.5.5.4. Novērtējis Ziņojumu, sabiedrības un iesaistīto institūciju un pašvaldību pārstāvju viedokļus, kā arī iepazinies ar Ierosinātājas plānoto sistēmu Paredzētās darbības ietekmju un apkārtnes vides stāvokļa monitoringam, Birojs no vienas puses secina, ka veiktie aprēķini un novērtējums neliecina, ka Paredzētās darbības rezultātā, ievērojot visus Ziņojumā norādītos tehnoloģiskos paņēmienus un organizatoriskos pasākumus emisiju novēršanai un samazināšanai, varētu rasties vides piesārņojums, kas uzņēmuma pārbūves rezultātā pašlaik pārsniegtu normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības, taču jārēķinās, ka smaku normatīvs perspektīvā no 2018.gada paredz stingrākas prasības. Vienlaikus jāatzīmē, ka šai teritorijā būtisks ir esošais vēsturiskais piesārņojums. Biroja vērtējumā ir nepieciešams regulāri sekot līdzi esošā vēsturiskā piesārņojuma izplatībai, tā stabilizācijai, lai nepieciešamības gadījumā lemtu par papildus pasākumu veikšanu. Trokšņu mazināšanai racionāli plānojama un ierobežojama autotransporta kustība vakara un nakts laikā. Lai mazinātu iespējamās smaku un gaisu piesārņojošo vielu emisijas, visas darbības ar beramkravu un mēslu transportēšanu veikt iespējami slēgtā veidā, savukārt izvērtējot alternatīvo risinājumu V1 V2, V3, A1 un A2 efektivitāti veikt putnu mītņu pārbūvi pieaugušo putnu zonā, savlaicīgi iespējamo darbības jaudu palielinājumu salāgot ar pārstrādes līniju un attīrīšanas iekārtu izbūvi, lai nepieļautu „šauro vietu” jeb „pudeles kakla” principa veidošanos kopējā tehnoloģiskajā procesā. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai ir norādāmi nosacījumi, ar kādiem paredzētā darbība iespējama vai nav pieļaujama:

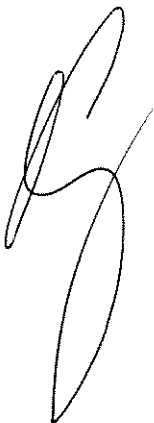
- a) Monitorings veicams atbilstoši Ziņojuma autoru ieteikumiem un Ziņojuma 6.nodaļā norādītajam. Jānodrošina esošais gaisa piesārņojuma, ražošanas un lietotā notekūdeņu, gruntsūdens un pazemes ūdens horizontu monitorings, pazemes ūdens ieguves daudzuma monitorings; nepieciešamības gadījumā, ja tiek precizēts vai mainīts monitorings, konkrētās paraugu ņemšanas vietas un

rādītājus jāsaskaņo ar Pārvaldi piesārņojošās darbības atļaujas grozījumu sagatavošanas gaitā. Monitoringa rezultāti iesniedzami arī Ķekavas novada domei.

- b) Papildus iepriekš minētajam monitoringa nosacījumi var tikt precizēti atkarībā no AS „Putnu fabrika Ķekava” izmaiņām paredzētajā darbībā, kam nosacījumi paredzami piesārņojošās darbības atļaujā.
- c) Gan jauno saldēšanas (aukstuma) iekārtu, gan notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtu darbībai veicama pārbaude un nepieciešami palaišanas – ieregulēšanas darbi, kas savlaicīgi plānojami kopējo pārbūves darbu kontekstā nolūkā nepieļaut pārtraukumus vai „šaurās vietas” tehnoloģiskajos procesos, kas var ietekmēt kopējo uzņēmuma darbību un radīt negatīvu ietekmi uz vidi.
- d) Atbilstoši Ziņojumā norādītajam un papildus šajā Biroja atzinumā noteiktajam, argumentētu iedzīvotāju sūdzību gadījumā veicama arī trokšņa un pie nepieciešamības gaisu piesārņojošo vielu un smaku emisiju mērījumi, to rezultātus iesniedzot Pārvaldē.
- e) Ja saskaņā ar mērījumu vai monitoringa rezultātiem AS „Putnu fabrika Ķekava” darbības laikā tiek konstatēti būtiski atšķirīgs vides kvalitātes stāvoklis kā IVN gaitā prognozētais un novērtētais, nekavējoties uzsākami pasākumi, lai veiktu piesārņojuma iemesla identificēšanu, nodrošinātu ietekmes novēršanas pasākumus un saņemtu Pārvaldes nosacījumus darbības turpināšanai, grozot piesārņojošās darbības atļauju.

Birojs, sniedzot šo atzinumu, nav konstatējis tādas apstākļus, kas būtu par pamatu aizliegt Ierosinātās plānoto darbību, tai pat laikā darbība ir iespējama tikai ievērojot gan Ziņojumā paredzētos, gan Biroja noteiktos obligātos nosacījumus, ar kādiem darbība ir īstenojama, ja tiek saņemts paredzētās darbības akcepts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Direktors



A. Lukševics

2016.gada 26.aprīlī